

ІНСТИТУТ ПРЕЗИДЕНТСТВА

в зарубіжних ЗМІ

НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ ІМЕНІ В.І. ВЕРНАДСЬКОГО
ФОНД ПРЕЗИДЕНТІВ УКРАЇНИ
Відділ організації та використання документального фонду

ІНСТИТУТ ПРЕЗИДЕНТСТВА У ЗАРУБІЖНИХ ЗМІ

Інформаційно-реферативний бюлетень

Головний редактор

С. В. Полтавець, в. о. директора Фонду Президентів України,
канд. політ. наук, старш. наук. співроб.

Відповідальні за випуск

С. М. Польовик, заввідділу організації та використання документального фонду
Фонду Президентів України, канд. наук із соц. ком.

Реферативні матеріали підготували

А. Г. Федорчук, А. В. Матвійчук, О. І. Макарова, С. М. Польовик, Я. А. Дейнека,
Т. І. Третяк, Н. О. Моршна, Т. А. Ставерська, Т. О. Петрова, П. Ф. Стоян,
Д. В. Павленко, М. І. Хилько, Д. В. Бондаренко

Заснований у 2018 році
Виходить один раз на місяць

Адреса редакції:

НБУВ, пр-т Голосіївський, 3, Київ, 03039, Україна
Тел. (044) 525-54-70
E-mail: fpu@nbuv.org.ua

Передрук – тільки з дозволу редакції

НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ ІМЕНІ В.І. ВЕРНАДСЬКОГО
ФОНД ПРЕЗИДЕНТІВ УКРАЇНИ

Передрук за погодженням

ІНСТИТУТ ПРЕЗИДЕНТСТВА В ЗАРУБІЖНИХ ЗМІ
(інформаційно-реферативний бюлетень)

Випуск 1 (14)

(огляд матеріалів зарубіжних ЗМІ за 1 – 31 січня 2020 р.)

Київ 2020

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	7
ВНУТРІШНЯ ПОЛІТИКА ІНСТИТУТУ ПРЕЗИДЕНТІВ.....	10
ЗАКОНОДАВЧІ ЗАСАДИ ІНСТИТУТУ ПРЕЗИДЕНТСТВА.....	10
КОТ-Д'ІВУАР	10
РОСІЯ.....	10
ДОСТРОКОВЕ ПРИПИНЕННЯ ПОВНОВАЖЕНЬ.....	12
США	12
ПРЕЗИДЕНТСЬКІ ВИБОРИ	18
БОЛІВІЯ.....	18
ГВІНЕЯ-БІСАУ.....	19
ГРЕЦІЯ.....	19
ПОЛЬЩА	20
ТАЙВАНЬ.....	22
ХОРВАТІЯ.....	23
ІНАВГУРАЦІЯ ПРЕЗИДЕНТА	24
ГВАТЕМАЛА.....	24
МОЗАМБІК	25
ПАРЛАМЕНТСЬКІ ВИБОРИ	26
ТАНЗАНІЯ.....	26
ПРЕЗИДЕНТ І ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА.....	27
ГАЇТІ.....	27
ЛИТВА	27
США	29
ПРЕЗИДЕНТ І ВИКОНАВЧА ВЛАДА.....	30
ЛІВАН.....	30
МОЗАМБІК	30
РОСІЯ.....	31
США	32
ТАНЗАНІЯ.....	32
ТУНІС.....	33
УКРАЇНА.....	34
ПРЕЗИДЕНТ І СУДОВА ВЛАДА.....	37
УКРАЇНА.....	37
ЕКОНОМІЧНА ТА ФІНАНСОВА ПОЛІТИКА	37
ІНДОНЕЗІЯ.....	37
ВЕНЕСУЕЛА	38
ЕКВАДОР.....	38
РУМУНІЯ.....	39
ФРАНЦІЯ.....	39
АКЦІЇ ПРОТЕСТУ	40
ІРАК.....	40
ФРАНЦІЯ.....	40
КОРУПЦІЯ.....	41
МАЛАВІ.....	42
МЕКСИКА	42

НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІТИКА.....	43
<i>БРАЗИЛІЯ</i>	43
НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА.....	43
<i>ПІВДЕННИЙ СУДАН</i>	43
<i>ТУРЕЧЧИНА</i>	44
<i>УКРАЇНА</i>	44
СОЦІАЛЬНА ПОЛІТИКА.....	44
<i>АРГЕНТИНА</i>	45
<i>ФРАНЦІЯ</i>	45
<i>ЧИЛІ</i>	45
РЕЛІГІЙНІ ОРГАНІЗАЦІЇ.....	47
<i>УКРАЇНА</i>	47
МІЖНАРОДНА ПОЛІТИКА ПРЕЗИДЕНТІВ.....	47
ЄВРОПА.....	47
<i>ЕСТОНІЯ</i>	47
<i>ЛИТВА</i>	48
<i>ПОЛЬЩА</i>	48
<i>УКРАЇНА</i>	50
<i>ФРАНЦІЯ</i>	53
ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СОЮЗ.....	54
<i>ЛАТВІЯ</i>	54
<i>США</i>	54
<i>УКРАЇНА</i>	55
<i>ФРАНЦІЯ</i>	55
АЗІЯ.....	56
<i>ІРАН</i>	56
<i>США</i>	59
<i>ТАЙВАНЬ</i>	59
<i>ФРАНЦІЯ</i>	60
ПІВДЕННА АМЕРИКА.....	60
<i>БРАЗИЛІЯ</i>	60
<i>ВЕНЕСУЕЛА</i>	61
<i>ГВАТЕМАЛА</i>	61
<i>УРУГВАЙ</i>	62
ПІВНІЧНА АМЕРИКА.....	63
<i>США</i>	63
АФРИКА.....	63
<i>ЄГИПЕТ</i>	63
<i>ТУНІС</i>	64
МІЖНАРОДНЕ ЕКОНОМІЧНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО.....	65
<i>АЛЖИР</i>	65
<i>АРГЕНТИНА</i>	65
<i>АФГАНІСТАН</i>	66
<i>ГАЇТІ</i>	66
<i>США</i>	67
<i>ТУНІС</i>	68
<i>ТУРЕЧЧИНА</i>	68

<i>УКРАЇНА</i>	69
ЕКОНОМІЧНА ВІЙНА ТА САНКЦІЇ	70
<i>ІРАК</i>	70
<i>ПІВДЕННА КОРЕЯ</i>	70
<i>ПІВДЕННИЙ СУДАН</i>	71
ІМІДЖ ПРЕЗИДЕНТІВ	71
<i>ІНДОНЕЗІЯ</i>	71
<i>АНГОЛА</i>	72
<i>БОЛІВІЯ</i>	73
<i>ВІРМЕНІЯ</i>	75
<i>ВЕНЕСУЕЛА</i>	75
<i>ГАМБІЯ</i>	76
<i>ЕСТОНІЯ</i>	76
<i>КОЛУМБІЯ</i>	77
<i>ЛІВАН</i>	77
<i>НІГЕРІЯ</i>	78
<i>ПІВДЕННА КОРЕЯ</i>	78
<i>ПАКИСТАН</i>	79
<i>ПАРАГВАЙ</i>	80
<i>США</i>	80
<i>ТАЙВАНЬ</i>	83
<i>ТУРКМЕНІСТАН</i>	84
<i>УКРАЇНА</i>	84
<i>ФРАНЦІЯ</i>	87
ІНФОГРАФІКА	89

ПЕРЕДМОВА

Під час дослідження актуальних проблем інституту президентства країн світу з 1 до 31 січня 2020 р. було проаналізовано 181 інформаційне повідомлення зарубіжних інтернет-ЗМІ. Із них 31 повідомлення (45 %) було розміщене у ЗМІ близького зарубіжжя, 66 матеріалів (55 %) – у ЗМІ далекого зарубіжжя. Найбільшу активність у висвітленні окремих аспектів функціонування інституту президентства у світі проявляли зарубіжні ЗМІ Німеччини (22 %), Великобританії (20 %) та Китаю (14 %). Серед інформаційних сайтів, які досліджувалися в цьому огляді, слід особливо виділити німецький інформаційно-політичний сайт Deutsche Welle (19 %), міжнародне британське агентство новин Reuters (13 %) та китайське інформаційне агентство Xinhua (10 %).

Аналіз показав, що з наявного загалу матеріалів частіше висвітлюється діяльність президентів із питань внутрішньої політики (44 %), на другій позиції їхня міжнародна політика (36 %), на третьому – матеріали, що оцінюють імідж президентів (20 %).

Більшість інформаційних повідомлень, які розкривають внутрішньополітичну діяльність президентів, присвячені достроковому припиненню повноважень президентом країни (20 %), президентським виборам (14 %) та стосункам президента країни з органами виконавчої влади (10 %).

Активність зарубіжних інтернет-ЗМІ у висвітленні дострокового припинення президентом його повноважень зосереджена на коментарях щодо звинувачення в рамках процедури імпічменту президента США Д. Трампа (11 %). У висвітленні зарубіжними ЗМІ президентських виборів найбільшу увагу приділено Гвінеї-Бісау, де у другому турі перегонів перемогу здобув экс-прем'єр-міністр У.С. Ембало (7 %), обігнавши з істотною різницею чинного президента країни Ж. М. Ваша. Стосунки президентів з урядом країни здебільшого аналізуються інтернет-ЗМІ в контексті скандалу з прослуховуванням засідання уряду України та негативних висловлювань його учасників на адресу В. Зеленського (6 %).

Серед матеріалів щодо діяльності президентів на міжнародній політичній

арені за період, що досліджується в цьому огляді, превалювали матеріали, які висвітлювали політику президентів країн Європи (32 %), Азії (23 %) та проблеми міжнародного економічного співробітництва (15 %). Міжнародна діяльність президентів країн Європи коментувалася зарубіжними ЗМІ стосовно позиції президент Польщі А. Дуди щодо його присутності на Всесвітньому форумі Голокосту в Ізраїлі та в контексті його можливої участі у президентських виборах у травні цього року (9 %). Інформаційним приводом для підвищеної уваги інтернет-джерел до проблем країн Азії стало загострення стосунків Ірану та США після за вбивства генерала К. Сулеймані, а також збиття в Тегерані літака української авіакомпанії «Міжнародні авіалінії України» Boeing 737-800, у результаті якого загинули 167 пасажирів та 9 членів екіпажу (8 %). Значна увага зарубіжних ЗМІ до проблем міжнародного економічного співробітництва зумовлена, насамперед, підписанням Україною та Росією угоди, яка гарантує, що російський газ продовжуватиме постачатися через територію України до Європи протягом наступних п'яти років та символічним запуском у Стамбулі газопроводу «Турецький потік» президентами Туреччини та Росії Р.Т. Ердоганом та В. Путіним (5 %).

Імідж президентів США (20 %), України (16 %) та Росії (10 %) посідав чільне місце в оцінках зарубіжних журналістів. Лідером серед президентів, імідж яких найчастіше розглядався світовими ЗМІ, став президент США Д. Трамп, діяльність якого коментується як у зовнішньополітичному контексті його конфлікту з Іраном, так і ході процедури імпічменту, ініційованого Палатою Представників Конгресу (20 %). Оцінка діяльності Президента України В. Зеленського, здебільшого коментувалася інтернет-ЗМІ стосовно його участі у Всесвітньому економічному форумі у Давосі та Всесвітньому форумі, присвяченому 75-ій річниці звільнення табору Аушвіц в Ізраїлі (8 %). Інформаційним приводом уваги зарубіжних ЗМІ до діяльності президента Росії В. Путіна стали запропоновані ним зміни до російської Конституції та відставка уряду (5 %).

Як засвідчив аналіз тематичних рубрик в інтернет-ресурсах зарубіжних країн, слід відзначити, що внутрішньополітична діяльність президентів найчастіше висвітлюється в матеріалах таких інформаційних порталів як Німеччина (25 %),

Великобританія (17 %) та США (6 %). Міжнародна політика президентів стала центром уваги зарубіжним ЗМІ Німеччини (19 %), Китаю (16 %) та США (6 %). Щодо оцінки особистого іміджу президентів країн світу, то найбільше повідомлень в даному ключі належить інтернет-джерелам Польщі (10 %), Німеччини (8 %) та США (5 %).

Загалом, протягом досліджуваного періоду більшість публікацій електронних закордонних ЗМІ, висвітлюючи окремі аспекти інституту президентства, мали нейтральний характер (68 %). Значну частку становили повідомлення з позитивним контекстом (17 %) і 15 % мали негативну модальність.

Щодо характеру повідомлень про інститут президентства в загальному ракурсі, то треба сказати, що найчастіше зарубіжні інтернет-ЗМІ використовували нейтральну тональність, оцінюючи міжнародну політику президентів (48 %). Характер матеріалів, у яких оцінюється імідж президентів, має негативний контекст (12 %). Наразі відгуки в позитивному ключі стосувалися, у своїй більшості, внутрішньої політики президентів країн світу (11 %).

ВНУТРІШНЯ ПОЛІТИКА ІНСТИТУТУ ПРЕЗИДЕНТІВ

ЗАКОНОДАВЧІ ЗАСАДИ ІНСТИТУТУ ПРЕЗИДЕНТСТВА

КОТ-Д'ІВУАР

Президент Кот-д'Івуару планує переглянути Конституцію до виборів

Президент Кот-д'Івуару **А. Уаттара** заявив, що він має намір змінити Конституцію до президентських виборів, які вважатимуться тестом на стабільність країни. Підвищення напруженості в останні тижні між А. Уаттарою та його політичними конкурентами викликало побоювання перед насильствами, пов'язаними з виборами, у найбільшій економіці Франкофонської Західної Африки, де спірне голосування 2010 р. зумовило громадянську війну, в якій загинуло 3000 людей. У зверненні до закордонних дипломатів А. Уаттара, який ще не оголосив, чи буде він кандидатом у президенти, заявив, що запропоновані зміни мають зробити Конституцію «більш узгодженою», але не надав жодних деталей. «Я хочу уточнити, що це не маневр, щоб когось відштовхнути», – сказав він. Зміна Конституції потребує схвалення в парламенті, який контролюється союзниками А. Уаттари (*Reuters. – London. – 09.01.2020. – <https://uk.reuters.com/article/uk-ivorycoast-politics/ivory-coast-president-plans-constitutional-revision-before-election-idUKKBN1Z528S>*).

РОСІЯ

Як В. Путін планує залишитися при владі

Запропоновані зміни до російської Конституції прокладають шлях президенту залишатися при владі. Відставка прем'єр-міністра Росії була кроком до того, щоб президент **В. Путін** залишився при владі і після закінчення його терміну у 2024 р. Коли В. Путін почав своє щорічне послання Федеральним зборам, ніхто не міг передбачити, що за цим прослідує ланцюжок бомб. Після понад години розмов про соціальні проблеми, таких, як тривале скорочення чисельності населення в Росії, президент несподівано закликав до зміни Конституції. За його словами, парламент, а не президент, повинен призначати прем'єр-міністра, а статус і роль державної ради, малоактивного консультативного органу, повинні бути закріплені в Конституції. З'явившись з В. Путіним і його міністрами всього лише кілька годин по тому,

прем'єр-міністр Д. Медведєв оголосив, що він і його уряд підуть у відставку, щоб «дати президенту нашої країни можливість прийняти всі необхідні рішення» для введення конституційних змін. Повідомляється, що міністри не знали, що це станеться. Державне телебачення було так само здивоване, як і всі інші. Оскільки Конституція на сьогодні забороняє В. Путіну знову балотуватися в президенти у 2024 р., більшість коментаторів прогнозували, що він, врешті-решт, перейде на якусь іншу посаду, зберігаючи міцний захват керма влади. Цей процес розпочався. «Звичайно, це свідчить про те, що в Кремлі є думка про транзит влади», – сказав Г. Павловський, колишній радник в адміністраціях В. Путіна і Д. Медведєва. «Не зрозуміло, чи правильно він діє, – додав він, – але всі рішення будуть продиктовані саме цим»

(POLITICO. – Washington. – 15.01.2020. – <https://www.politico.eu/article/how-vladimir-putin-russia-plans-to-stay-on/>).

***

В. Путін хоче провести реформу російської Конституції

Президент Росії **В. Путін** вважає, що у російському суспільстві є запит на зміни, і запропонував змінити Конституцію країни в частині, яка стосується політичної системи. Про це він заявив у своєму посланні Федеральним зборам. В. Путін стверджує, що російська Конституція 1993 р. була прийнята в період кризи, а зараз ситуація у країні змінилася. Перед затвердженням усіх поправок до Конституції В. Путін запропонував провести «голосування громадян країни» щодо змін. У поправках ідеться, зокрема, про підвищення ролі губернаторів, Держдуми і Ради Федерації. Зокрема, В. Путін запропонував закріпити в Конституції статус і роль Держради, в яку входять глави регіонів. Згідно із запропонованими змінами також пропонується надати право депутатам Держдуми не просто узгоджувати, а затверджувати прем'єр-міністра та членів уряду. Президент же зобов'язаний буде призначити міністрів на посаду. «За президентом має залишатися пряме керівництво

збройними силами та усією правоохоронною системою» – сказав В. Путін. За його словами, Рада Федерації отримає право проводити консультації з президентом щодо призначення керівників силових відомств і прокурорів регіонів. При цьому

В. Путін пропонує заборонити на рівні Конституції для губернаторів, депутатів, сенаторів та суддів мати іноземне громадянство або посвідку на постійне проживання. Ще жорсткіші вимоги пропонуються для кандидата на посаду президента – він має постійно проживати на території Росії понад 25 років і ніколи не мати іноземного громадянства або дозволу на проживання в іншій країні. В. Путін також запропонував обмежити на території Росії дію вимог міжнародного законодавства, міжнародних договорів і рішення міжнародних органів, щоб «гарантувати пріоритет Конституції Росії в нашому правовому просторі»
(*Deutsche Welle. – Bonn. – 15.01.2020. – <https://p.dw.com/p/3WE0w>*).

ДОСТРОКОВЕ ПРИПИНЕННЯ ПОВНОВАЖЕНЬ

США

Імпічмент Д. Трампа. Розгляд справи президента США в Сенаті розпочався

У Сенаті США розпочався процес імпічменту президента. **Д. Трамп**, якого звинувачують у зловживанні владою та перешкоді розслідуванню Палати представників, теоретично може бути усунений з посади. Нижня палата американського парламенту, де переважає Демократична партія, направила два обвинувачення проти президента Д. Трампа до сенату в рамках процедури імпічменту. Сенатори заслухають докази обох сторін і вирішать, чи порушив глава держави закон

(*Rzeczpospolita. – Warsaw. – 21.01.2020. – <https://www.rp.pl/Prezydent--USA/200129818-PILNE-Impeachment-Trumpa-W-Senacie-ruszyl-proces-prezydenta-USA.html>*).

***

Ідея відхилити статті про імпічмент у сенаті втрачає підтримку

Республіканці сенату заявили, що відкинуть ідею просто проголосувати за відхилення статей імпічменту проти президента **Д. Трампа**, коли Палата представників направить звинувачення в сенат для історичного судового розгляду. «Я думаю, що члени сенату, як правило, не зацікавлені просто відхилити звинувачення. Вони думають, що обидві сторони повинні бути почуті», – заявив сенатор Р. Блант,

який є членом керівництва Республіканської партії. Це буде лише третій суд за імпічмент президента в історії Америки, серйозна і драматична подія, що відбудеться на тлі політичного розділення нації, на початку виборчого року

(The Associated Press. – New York. – 14.01.2020. –

<https://apnews.com/8276d7dc28f15fc46d1b6c546dd66382>).

***

Демократи аргументують «правильні питання» у судовому процесі імпічмента Д. Трампа

Прокурори демократичної Палати представників на судовому процесі імпічменту **Д. Трампа** склали розгорнуту справу про те, що він зловживав владою, як не зловживав жоден інший президент в історії, спираючись на «цілковито підробну» теорію, яку висунув його адвокат Р. Джуліані. У перший день демократи стверджували, що Д. Трамп зловживав владою задля своєї особистої політичної вигоди перед виборами 2020 р., навіть коли вищі керівники ФБР та національної безпеки публічно розвінчували теорію, що у вибори 2016 р. втручалася Україна, а не Росія

(The Associated Press. – New York. – 24.01.2020. –

<https://apnews.com/f41da5fc455336da11e56bc1ec6bbb09>).

***

Імпічмент Д. Трампа: захист починає представляти свою позицію в Сенаті США

Сторона захисту у справі про імпічмент президента США **Д. Трампа** розпочне свої виступи в американському сенаті. Найімовірніше, захисники використають цю можливість для звинувачень на адресу Дж. Байдена, колишнього віцепрезидента США та можливого конкурента Д. Трампа на майбутніх президентських виборах. Свідченням на користь такого розвитку подій є заява одного з адвокатів Д. Трампа Дж. Секулова. «Менеджери Палати вирішили не просто відчинити двері, а вибити ногою двері до питання Burisma та Байдена», – заявив Дж. Секулов. Раніше представники команди Д. Трампа неодноразово звинувачували Дж. Байдена у тиску

на українську владу з метою захисту компанії Burisma, в якій працював син колишнього американського віцепрезидента Х. Байден
(*Deutsche Welle. – Bonn. – 25.01.2020. – <https://p.dw.com/p/3Wnd9>*).

***

Сенат США ухвалив регламент розгляду імпічменту Д. Трампа

Сенат США ухвалив резолюцію, яка встановлює правила розгляду питання про оголошення імпічменту президентові країни **Д. Трампу**. У підсумку засідання, що тривало близько 13 год., за ухвалення процедури свої голоси віддали 53 сенатори. Проти проголосували 47 членів сенату. Резолюція передбачає, що команда Д. Трампа і т. зв. «менеджери імпічменту» від Демократичної партії матимуть три дні на виступи зі своїми аргументами у рамках судового процесу. «Менеджери імпічменту» виступатимуть якості прокурорів від Палати представників Конгресу США, а сенатори фактично виконуватимуть роль присяжних у цьому процесі. Кожна зі сторін матиме не більше 24 год. протягом цих трьох днів на те, аби викласти свою позицію на слуханнях. Такі терміни стали поступкою з боку Республіканської партії, представники якої спочатку вимагали вкласти у два дні. Після цього сенатори отримують можливість письмово поставити свої питання у справі, на що має піти 16 год. Надалі на членів сенату очікують дебати, під час яких вони мають вирішити, чи варто запрошувати свідків. Наприкінці процесу проводиться голосування. Аби відсторонити президента з посади, необхідні голоси двох третин сенаторів. Однак, оскільки у сенаті зараз більшість належить республіканцям, найімовірніше, на цьому етапі процедуру імпічменту буде заблоковано. Під час обговорення резолюції сенатори також проголосували щодо низки поправок, однак усі пропозиції представників демократів були відхилені більшістю сенату, яка належить республіканцям

(*Deutsche Welle. – Bonn. – 22.01.2020. – <https://p.dw.com/p/3WdKd>*).

***

У сенаті США завершують представляти звинувачення проти Д. Трампа

Триденний процес представлення звинувачень з боку «менеджерів імпічменту»

президента США **Д. Трампа** в американському сенаті завершиться 24 січня. У попередні два дні представники сторони обвинувачення від імені Палати представників США до пізнього вечора представляли сенаторам свої аргументи на користь закидів Д. Трампу у зловживанні владою та перешкоджанні розслідуванню конгресу. Наприкінці майже десятигодинного засідання очільник команди обвинувачення демократ і голова комітету з питань розвідки Палати представників А. Шифф звернувся до сенаторів із закликом проголосувати за позбавлення Д. Трампа його повноважень у разі, якщо вони визнають його винним. «Він реалізовував свій план із корумпованим наміром», – зазначив А. Шифф. Конгресмен закинув Д. Трампу використання власної влади для тиску на українського Президента В. Зеленського, аби отримати свій особистий зиск. «При цьому президент США діяв за допомогою неофіційних каналів та всупереч офіційній зовнішній політиці Вашингтона», – додав А. Шифф. Після того, як обвинувачення були підтримані Палатою представників, де більшість належить Демократичній партії США, «менеджери імпічменту», які фактично виступають у ролі прокурорів у цій справі, намагаються переконати в їхній обґрунтованості сенаторів, більшість яких є республіканцями
(*Deutsche Welle. – Bonn. – 24.01.2020. – <https://p.dw.com/p/3WkF4>*).

***

Імпічмент Д. Трампа: Палата представників схвалила передачу документів у сенат

У Палаті представників США проголосували за передачу в сенат документів у рамках процедури імпічменту президента США **Д. Трампа**. Відповідну пропозицію підтримали 228 членів Палати представників і 193 проголосували проти. Спікерка Палати представників США Н. Пелосі перед голосуванням заявила, що воно є «не політичним, не партійним, а патріотичним». Раніше цього дня вона оголосила імена сімох «менеджерів імпічменту» Д. Трампа. Вони – конгресмени і представники Демократичної партії, які виконуватимуть роль прокурорів під час слухань стосовно Д. Трампа в сенаті
(*Deutsche Welle. – Bonn. – 15.01.2020. – <https://p.dw.com/p/3WGDc>*).

***

Захист Д. Трампа наполягає, що президент США «не вчинив нічого неправильного»

Захист президента США **Д. Трампа** у рамках процесу щодо імпічменту в сенаті у виступах почав наводити аргументи на користь відсутності підстав для усунення президента з посади. Захисники **Д. Трампа** відкинули звинувачення демократів. Президент США «не вчинив нічого неправильного» щодо України, стверджував у своєму виступі головний юридичний радник Білого дому **П. Чіполлоне**. Він назвав справу про імпічмент «найбільшим втручанням у вибори в американській історії». За його словами, демократи завдяки процесу щодо імпічменту намагаються перекреслити результати останніх президентських виборів. Захисники **Д. Трампа** використали лише дві години з відведених регламентом 24-х упродовж трьох днів. Захист продовжить наводити свої аргументи 27 січня
(*Deutsche Welle. – Bonn. – 25.01.2020. – <https://p.dw.com/p/3Wp1x>*).

***

У США сенат почав розгляд справи про імпічмент Д. Трампа

У сенаті США формально розпочався розгляд справи про імпічмент президента країни **Д. Трампа**. Голова комітету з розвідки Палати представників Конгресу США демократ **А. Шифф** очолює групу із семи «менеджерів імпічменту». Він зачитав сенаторам статтю обвинувачення проти **Д. Трампа**, резолюцію з іменами решти «менеджерів імпічменту» та нагадав, що Палата представників Конгресу США раніше оголосила імпічмент **Д. Трампу**. Розгляд справи, по суті, в сенаті має розпочатися 21 січня 2020 р. У свою чергу **Д. Трамп** прогнозує, що слухання в сенаті пройдуть швидко. Він укотре назвав «обманом» висунені проти нього обвинувачення у зловживанні владою. «Я думаю, що це минеться дуже швидко», – сказав він репортерам. Раніше цього ж дня Рахункова палата США опублікувала звіт, у якому зазначається, що рішення адміністрації **Д. Трампа** про замороження військової допомоги Україні порушило законодавство Сполучених Штатів
(*Deutsche Welle. – Bonn. – 16.01.2020. – <https://p.dw.com/p/3WKU4>*).

***

Екс-радник Д. Трампа Дж. Болтон готовий свідчити у справі про імпічмент

Колишній радник президента США з питань національної безпеки Дж. Болтон згоден дати свідчення в сенаті у справі про імпічмент президента країни **Д. Трампа**. Він готовий це зробити, якщо «отримає відповідну повістку», ідеться в заяві Дж. Болтона. «Грунтуючись на ретельному розгляді та вивченні,... я дійшов висновку, що якщо сенат направить мені повістку, я готовий дати свідчення», – ідеться в заяві екс-радника американського президента. Демократи вважають, що колишній радник Д. Трампа може дати прямі свідчення, що доводять зловживання владою та перешкоджання розслідуванню з боку американського президента. Дж. Болтон – один із чотирьох представників адміністрації Д. Трампа, від яких демократи хочуть отримати свідчення на суді, який очікується цього місяця
(*Deutsche Welle. – Bonn. – 06.01.2020. – <https://p.dw.com/p/3VnTV>*).

***

У сенаті США розпочався процес щодо імпічменту Д. Трампа

У верхній палаті Конгресу США – сенаті – розпочалися дебати у справі про імпічмент президента країни **Д. Трампа**. Початок розгляду справи, по суті, розпочався з обговорення питань регламенту процесу та позначився суперечками і обопільними звинуваченнями з боку демократів та республіканців. Голова комітету з розвідки Палати представників демократ А. Шифф заявив, що лідер республіканської більшості в сенаті М. Макконнелл перебуває у змові з Д. Трампом і намагається упереджено провести в сенаті процес щодо імпічменту. А. Шифф є одним із т. зв. «менеджерів імпічменту» від Палати представників США, які виступлять як прокурори в сенаті під час процесу. Висловлювання А. Шиффа пролунало після того, як М. Макконнелл оприлюднив пропозиції щодо регламенту процесу в сенаті. Вони, зокрема, передбачають значні перешкоди для виклику свідків, яких хочуть почути демократи, а також для доступу до засекречених урядових документів. Наприкінці судового процесу в сенаті має відбутися голосування. Для усунення Д. Трампа з

посади необхідна підтримка двох третин сенаторів. Однак більшість у сенаті США зараз належить республіканцям, тому, найімовірніше, на цьому етапі процедуру імпічменту буде заблоковано

(Deutsche Welle. – Bonn. – 21.01.2020. – <https://p.dw.com/p/3Wc9m>).

ПРЕЗИДЕНТСЬКІ ВИБОРИ

БОЛІВІЯ

Загальні вибори в Болівії відбудуться 3 травня

Загальні вибори в Болівії вже отримали свою дату: перший тур виборів відбудеться 3 травня. Це буде повторення виборів, які відбулися 20 жовтня і які були скасовані після того, як було оголошено про фальсифікацію результатів виборців. Щоб стати президентом 3 травня, необхідно подолати бар'єр у 50 % голосів або отримати понад 10 % переваги над іншим кандидатом, що перевищить 40 % підтримки

(El Mundo. – Madrid. – 04.01.2020. –

<https://www.elmundo.es/internacional/2020/01/04/5e0fdd5efdddff48398b4588.html>).

***

Тимчасовий президент Болівії прагне об'єднати опозицію проти Е. Моралеса

Тимчасовий президент Болівії **Ж. Аньєс** наполягає на об'єднанні розділеної опозиції, щоб домогтися перемоги на виборах у травні та запобігти поверненню до влади соціалістичної партії відстороненого лідера країни **Е. Моралеса**. Консерваторка Ж. Аньєс, яка вступила на посаду посеред вакууму влади після відставки Е. Моралеса, заявила, що вона вимагатиме проведення саміту політичних партій, щоб завадити перемозі руху Е. Моралеса MAS. Однак вона сказала, що наразі не планує керувати сама. Е. Моралес перебуває в Аргентині і заявив, що не братиме участі у виборах у травні, але він відіграє ключову роль у кампанії заснованої ним партії

(Reuters. – London. – 14.01.2020. – <https://uk.reuters.com/article/uk-bolivia-politics-anez/bolivias-caretaker-president-seeks-to-unite-opposition-to-morales-as-election-battle->

reignites-idUKKBN1ZD2G6).

ГВІНЕЯ-БІСАУ

Виборча комісія Гвінеї-Бісау підтвердила перемогу на виборах У. С. Ембало

Національна виборча комісія Гвінеї-Бісау назвала переможцем президентського голосування колишнього прем'єр-міністра **У. С. Ембало**, після того, як за тиждень до цього Верховний суд поставив під сумнів результат голосування. Суд закликав роз'яснити продовження підрахунку голосів після того, як виборча комісія оприлюднила остаточні результати, які показали перевагу У. С. Ембало з 54 % поданими голосами проти 46 % Д. С. Перейри. «Ухвала Верховного суду була уважно виконана, – ідеться в повідомленні комісії, – Залишилося лише дотримуватися процедури присяги»

(Reuters. – London. – 22.01.2020. – <https://uk.reuters.com/article/uk-bissau-election/guinea-bissau-electoral-commission-confirms-embalo-as-president-idUKKBN1ZL1XL>).

***

Екс-прем'єр Гвінеї-Бісау переміг на президентських виборах

Колишній прем'єр-міністр Гвінеї-Бісау **У. С. Ембало** переміг на президентських виборах за підсумками голосування в другому турі, який пройшов 29 грудня. У ньому брали участь два колишніх прем'єр-міністри країни Д. С. Перейра і У. С. Ембало. Згідно з результатами голосування, У. С. Ембало набрав 53,55 % голосів. Голосування в першому турі відбулося 24 листопада. За його підсумками, Д. С. Перейра отримав 40,13 % голосів. Його підтримувала правляча Африканська партія незалежності Гвінеї і Кабо-Верде (ПАІГК). У. С. Ембало набрав 27,65 % голосів за підтримки партії Alternância Democrática (Madem-G15), заснованої колишніми членами ПАІГК. Чинний президент Гвінеї-Бісау **Ж. М. Ваш** брав участь у виборах як незалежний кандидат і зайняв лише четверте місце з 12,41 % голосів

(Trend. – Баку. – 01.01.2020. – <https://www.trend.az/world/other/3172143.html>).

ГРЕЦІЯ

У Греції вперше обрали жінку на президентську посаду

Парламент Греції обрав 63-річну юристку **Е. Сакелларопулу** новим президентом країни на п'ятирічний термін. Таким чином, уперше у Греції на цій посаді працюватиме жінка. Її кандидатуру підтримав під час голосування 261 депутат, 33 – утрималися. Для обрання було необхідно здобути 200 голосів депутатів парламенту, до якого входять загалом 300 народних обранців. Інших кандидатів у президенти не висували. Раніше кандидатуру Е. Сакелларопулу узгодили правлячі консерватори з «Нової демократії» на чолі з прем'єр-міністром К. Міцотакісом та найсильніша опозиційна сила, ліва партія СИРІЗА під керівництвом колишнього очільника уряду А. Ципраса, а також соціал-демократи. Прем'єр-міністр Греції К. Міцотакіс запропонував її кандидатуру в січні. «Настав час уперше обрати жінку на найвищу державну посаду», – сказав він, обґрунтовуючи висування Е. Сакелларопулу

(Deutsche Welle. – Bonn. – 22.01.2020. – <https://p.dw.com/p/3WdKj>).

***

Зі схваленням парламенту Греція обрала першу жінку-президента

Парламент Греції 22 січня вперше обрав президентом жінку, главу вищого адміністративного суду Греції **К. Сакелларопулу**. За неї проголосував 261 член парламенту з 300. Вона складе присягу 13 березня. К. Сакелларопулу також була першою жінкою, яка очолила Державну раду Греції. У Греції посада президента має номінальний і церемоніальний характер. Президент є головнокомандувачем грецької армії, затверджує склад уряду і нові закони

(Reuters. – London. – 22.01.2020. – <https://uk.reuters.com/article/uk-greece-politics-president/with-a-nod-from-parliament-greece-gets-first-female-president-idUKKBN1ZL11W>).

ПОЛЬЩА

Більше половини поляків вважають, що президент А. Дуда може перемогти в першому турі

Понад 50 % поляків вважають, що чинний президент **А. Дуда** може виграти майбутні президентські вибори в першому турі – згідно з опитуванням SW Research. Вибори президента Польщі мають відбутися в одну з травневих неділь – 3, 10 або 17.

Неофіційно йдеться про те, що перший тур президентських виборів, імовірно, відбудеться 10 травня. Поки що про готовність балотуватися на виборах президента повідомили: президент ПСЛ В. Косіняк-Камиш, журналіст і публіцист Ш. Головня. 18 січня Конфедерація вирішила, що її кандидатом у президенти буде К. Босак. 19 січня кандидата будуть обирати ліві, але вже відомо, що цим кандидатом буде Р. Бідрон. Чинний президент країни А. Дуда ще офіційно не заявив, що буде домагатися перевиборів. Однак в одній із своїх публічних заяв він уже сигналізував, що він занадто молодий політик, щоб вийти на пенсію. Імовірно, що діючий президент буде балотуватися на виборах як кандидат, якого підтримують Об'єднані праві

(Rzeczpospolita. – Warsaw. – 18.01.2020. – <https://www.rp.pl/Wybory-prezydenckie-2020/200119333-Sondaz-Ponad-polowa-Polakow-uwaza-ze-prezydent-Andrzej-Duda-moze-wygrac-w-I-turze.html>).

***

Президент Польщі не може дозволити собі помилитися

За чотири місяці до президентських виборів усі кандидати мають підстави для занепокоєння, дивлячись на результати опитування. Навіть лідер країни з величезною перевагою **А. Дуда**. Якби перший тур президентських виборів відбувся сьогодні, А. Дуда виграв би 44 % голосів згідно з IBRiS, і цей результат кращий, ніж підтримка ПіС. Отже, у діючого президента є свій електорат, прихильники, які готові його підтримати, незважаючи на розчарування у правлячій партії. Погана новина для А. Дуди полягає в тому, що його шанси на перемогу в першому турі не високі. Причина – велика кількість кандидатів. Сьогодні 23,3 % виборців підтримали б М. Кідаву-Блонську, 7 % – В. Косіняк-Камиш. За ними стояли б Р. Бідрон, Ш. Головня та К. Босак. Слова Я. Качинського про те, що він може боротися за переобрання в першому турі, можуть обернутися проти А. Дуди. Пробуджені амбіції можуть призвести до того, що, незважаючи на перемогу в першому турі, ви не зможете уникнути другого, це буде сприйнято як провал, і це, імовірно, змінить динаміку кампанії. На сьогодні А. Дуда має найкращі шанси на перемогу на виборах.

Але наразі глава держави, безумовно, знає, що не може дозволити собі жодних помилок у наступні чотири місяці

(Rzeczpospolita. – Warsaw. – 14.01.2020. – <https://www.rp.pl/Komentarze/301139914-Szuldrzynski-Prezydent-nie-moze-sobie-pozwolic-na-blad.html>).

ТАЙВАНЬ

Вибори на Тайвані: між Гонконгом, Китаєм та фейковими новинами

Тайванським виборцям залишилося небагато часу, щоб прийти на виборчі дільниці й обрати президента та законодавців, які будуть керувати на цьому острові 23 мільйони людей, завдяки молодій демократії, яку ще треба відполірувати і яку Китай хоче зробити своєю територією, а не демократією. Міжнародна спільнота також сподівається, що острів буде продовжувати віддалятися від щупалець Пекіна, як і раніше. «Світ стежить за нашою демократією», – сказала президент Тайваня **Ц. Інвень** під час цієї президентської кампанії. Велика увага ззовні виражається в широкому висвітленні виборів міжнародними ЗМІ

(El Mundo. – Madrid. – 10.01.2020. – <https://www.elmundo.es/internacional/2020/01/10/5e18534f21efa0e0698b45ad.html>).

***

Вибори на Тайвані: Ц. Інвень залишається на крок попереду

Перша жінка президент Тайваню **Ц. Інвень** стала шипом для материкового Китаю, і це, можливо, спрацювало їй на користь під час загальних виборів. Коли в минулому році Тайвань став першим з азіатських країн, який легалізував одностатеві шлюби, Ц. Інвень зробила цим глобальний крок, але також була піддана критиці за те, що вона виступає проти громадської думки більшості в Тайвані. Раніше вона зіштовхувалася зі звинуваченнями в тому, що вона майже спричинила нестачу електроенергії завдяки рекламі зеленої енергії. Коли вона намагалася надати всім робочим два вихідні дні на тиждень, вона була звинувачена у нанесенні шкоди, а не у збільшенні заробітку працівників та відпусток. Низька заробітна плата та суперечлива пенсійна реформа також знизили рівень прихильників Ц. Інвень до 15 % наприкінці минулого року. Їй довелося навіть боротися з колишнім підлеглим за

висування від своєї партії. Але її найбільшим головним болем був Китай – він посилив тиск на неї, оскільки вона та її партія не вважають, що Тайвань є частиною єдиного Китаю

(BBC. – London. – 10.01.2020. – <https://www.bbc.com/news/world-asia-51029280>).

***

Вибори президента на Тайвані

На виборах президента на Тайвані закрилися виборчі дільниці для оголошення результатів, від яких будуть залежати відносини острова з Китаєм. **Ц. Інвень**, балотуючись на другий термін, виступає за статус-кво і не хоче тісніших зв'язків з Пекіном. Тим часом її головний конкурент Х. Куо-ю обіцяє зняти напругу з Китаєм. Перед голосуванням Ц. Інвень лідувала в опитуваннях, що деякі спостерігачі пояснюють її підтримкою протестів у Гонконзі. Її позиція популярна серед тих, хто боїться, що Тайвань перейде до материкового Китаю. Президент Ц. Інвень наполягає на тому, що майбутнє Тайваня має вирішити 23 млн людей. Виборці також обирали чергових членів тайваньського законодавчого органу, де партія Ц. Інвень отримала більшість

(BBC. – London. – 11.01.2020. – <https://www.bbc.com/news/world-asia-51043916>).

ХОРВАТІЯ

Опозиціонер З. Міланович переміг на виборах президента Хорватії

Кандидат від опозиційної Соціал-демократичної партії, колишній прем'єр-міністр Хорватії **З. Міланович** переміг у другому турі виборів президента країни. Як повідомила виборча комісія країни, після підрахунку близько 97 % бюлетенів З. Міланович здобув майже 53 % голосів. Його суперниця, чинний президент Хорватії **К. Грабар-Кітарович**, яка представляє консервативну партію «Хорватська демократична співдружність», отримала трохи більше 47 % підтримки. Ці результати близькі до оприлюднених раніше місцевим телеканалом НРТ даних екзитполу

(Deutsche Welle. – Bonn. – 05.01.2020. – <https://p.dw.com/p/3Vk5P>).

***

Хорватія обрала лівоцентриста З. Мілановича на посаду президента

На президентських виборах у Хорватії переміг лівоцентрист **З. Міланович**. Соціал-демократичний экс-прем'єр-міністр пообіцяв урегулювати розбіжності і заявив, що його перемога принесла «надію і віру». З. Міланович переміг чинного президента **К. Грабар-Кітарович** – консерваторку, яка перемогла на виборах у 2015 р. – з різницею у 6 % голосів – 53 % на 47 %. Президент Хорватії відіграє роль у питаннях зовнішньої політики та безпеки, але керує країною прем'єр-міністр. Виступаючи після оголошення результатів виборів, З. Міланович заявив, що настав час для «хорватів» «разом святкувати». «Я не буду робити поділ серед громадян Хорватії, особливо якщо йдеться про речі, до яких вони чутливі», – сказав З. Міланович. Під час кампанії З. Міланович, який обіймав посаду прем'єр-міністра з 2011 до 2015 рр., пообіцяв боротися з корупцією, яка, за його словами, посилилася після втрати влади консерваторами

(BBC. – London. – 06.01.2020. – <https://www.bbc.com/news/world-europe-51006754>).

ІНАВГУРАЦІЯ ПРЕЗИДЕНТА

ГВАТЕМАЛА

Бурхливий день інавгурації у Гватемалі, колишнього президента закидали яйцями

Президент Гватемали **А. Джамматтей** вступив на посаду на церемонії, затьмареній протестами проти від'їжджаючих чиновників, нагадуючи про глибоку політичну корупцію в країні. А. Джамматтей, колишній хірург та экс-начальник в'язниці, вибачився у Twitter перед гостями та гватемальцями за п'ять годин очікування, що перевищує запланований час. А. Джамматтей, який зайняв найвищу посаду у своїй четвертій спробі та використовує милиці через розсіяний склероз, вийшов на сцену під іспанську версію «Мій шлях» Ф. Сінатри. Він сказав, що зміни почалися в найбільш населеній країні Центральної Америки. Через затримки голова делегації США, міністр торгівлі В. Росс, поїхав назад до Вашингтона до початку церемонії, як це зробив і в. о. секретаря з питань внутрішньої безпеки Ч. Волф. Раніше вони зустрілися з А. Джамматтеєм, щоб обговорити проблеми імміграції

(Reuters. – London. – 14.01.2020. – <https://uk.reuters.com/article/uk-guatemala-politics->

usa/turbulent-inauguration-day-in-guatemala-outgoing-president-hit-by-eggs-idUKKBN1ZD21Z).

***

Залізний кулак президента А. Дхамматтея: оголосити банди терористами і нехай поліція без побоювання використовує зброю

Ультраправий президент Гватемали **А. Дхамматтей** не приховує своєї любові до Бога, якому він дякує за надання «честі для керування долями цієї нації, яку я так люблю». Як доказ цього він порушив традицію і замість того, щоб скласти присягу на посаді президента Гватемали на Конституції, він це зробив на Біблії. Потім він розпочав популістську промову, в якій оголосив, що як тільки він вступить на посаду, він представить у Конгресі законну ініціативу щодо переіменування банд у терористичні групи. «Настав час, коли буде мир для нашого народу і для держави, щоб твердо протистояти вбивствам і вимаганням, які не дозволяють підприємцям розвиватися в нашій країні», – сказав новий президент Гватемали. Крім того, він зазначив, що «настав час, коли Гватемала більше не визначатиметься як насильницька країна», незважаючи на понад 3 000 смертей на рік. А. Дхамматтей, який також захищає смертну кару, хоча й не згадував про це у своїй промові, запевнив, що «немає миру без безпеки», і в цьому сенсі зазначив, що його перша ініціатива в уряді сприятиме регулюванню дій державних органів безпеки, щоб «вони могли виконувати свою роботу за всебічної підтримки держави»

(El Mundo. – Madrid. – 15.01.2020. –

<https://www.elmundo.es/internacional/2020/01/15/5e1f2197fdddffe8988b45e2.html>).

МОЗАМБІК

Лідер Мозамбіку Ф. Н'юсі склав присягу, незважаючи на бойкот опозиції

Президент Мозамбіку **Ф. Н'юсі** склав присягу на церемонії, на якій були присутні його прихильники та високопосадовці, але їх бойкотували опозиційні політики, які оскаржують перемогу на виборах у жовтні, називаючи її сфальсифікованою. Після громадянської війни, в якій загинуло близько 1 млн людей до перемир'я 1992 р., і періодичного насильства з тих пір, у серпні Ф. Н'юсі підписав

угоду з партією Ренамо, що перетворилася на опозицію, і мав на меті принести остаточний мир у країну, яка перетворилася на глобального газового експортера. Натомість вибори у жовтні знову відкрили десятирічні рани: Ф. Н'юсі переміг з понад 70 % голосів, але його головний конкурент О. Момаде заявив, що голосування було сфальсифіковане. Ні О. Момаде, ні будь-які законодавці з Ренамо не приїхали на присягу на площі Незалежності в центральній частині Мапуту. Виступаючи після церемонії, Ф. Н'юсі сказав, що протягом наступного п'ятирічного терміну він буде прагнути забезпечити мир. «Мир був і буде нашим абсолютним пріоритетом», – сказав він натовпу

(Reuters. – London. – 15.01.2020. – <https://uk.reuters.com/article/uk-mozambique-politics/mozambique-leader-nyusi-sworn-in-despite-opposition-boycott-idUKKBNIZE19W>).

ПАРЛАМЕНТСЬКІ ВИБОРИ

ТАНЗАНІЯ

Президент Танзанії запевнив дипломатів про мирні загальні вибори 2020 р.

Президент Танзанії Дж. Магуфулі запевнив дипломатів, які перебувають у східноафриканській країні, у мирних, вільних та чесних загальних виборах у жовтні 2020 р. Звертаючись до дипломатів на вечірці з приводу зустрічі Нового року в Державному домі в комерційній столиці Дар-ес-Салаам, Дж. Магуфулі сказав, що міжнародні спостерігачі будуть раді бачити, як Танзанія «визріла демократично». Понад 20 млн танзанійців із 55 млн населення проголосують за радників, парламентарів на загальних виборах, наголосив Дж. Магуфулі, та подякував послам та главам міжнародних організацій, акредитованих у Танзанії, за підтримку економічних реформ, запроваджених його адміністрацією. Президент звернувся до дипломатів з проханням продовжувати підтримувати реформи, спрямовані на досягнення країною статусу середнього доходу до 2025 р. «Я закликаю вас продовжувати заохочувати інвесторів у ваших країнах приїжджати та інвестувати в Танзанію», – наголосив Дж. Магуфулі

(Xinhua. – Beijing. – 22.01.2020. – http://www.xinhuanet.com/english/2020-01/22/c_138724658.htm).

ПРЕЗИДЕНТ І ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

ГАЇТІ

Опозиція Гаїті засудила указ про перехід влади в країні до уряду

Гаїтянські опозиційні політики засудили перехід влади країни до уряду указом президента **Ж. Моїза** після невдалого оновлення парламенту, що створив політичний вакуум. Президент заявив, що мандати депутатів нижчої палати та більшості сенаторів офіційно закінчилися, оскільки в жовтні не було обрано жодних наступників після невдалої спроби провести вибори. Ж. Моїз стверджує, що ситуація може спричинити політичний глухий кут нації після тижнів потрясінь, але його критики побоюються, що це підірве крихку демократію. А. Мішель, політик з опозиційного Демократичного та народного сектора, заявив, що країна вступає в кризу, яка буде гіршою, ніж у 2019 р., коли збіднілу країну розгромили жорстокі протести проти уряду

(Reuters. – London. – 15.01.2020. – <https://uk.reuters.com/article/uk-haiti-politics/haiti-opposition-condemns-countrys-slide-into-rule-by-decree-idUKKBN1ZE094>).

ЛИТВА

Парламент Литви не подолав вето президента щодо зниження виборчого порогу

Парламент Литви не зміг відхилити вето президента **Г. Науседи** щодо зниження існуючого порогу виборців до 3 % для політичних партій та до 5 % для партійної коаліції. Правляча коаліція повинна була забезпечити 71 голос, щоб скасувати вето, але не вистачило лише одного голосу. 70 депутатів проголосували за відхилення вето, 51 проголосували проти, двоє утрималися. Підсумок голосування означає, що під час наступних парламентських виборів, які відбудуться 11 жовтня 2020 р., застосовуватиметься діючий закон, і політичним партіям доведеться перевищити поріг щонайменше на 5 % тоді, як партійні коаліційні списки повинні будуть отримувати щонайменше 7 % голосів, щоб здобути місця в парламенті. П. Мацюліс, радник президента, під час депутатських дебатів перед голосуванням заявив, що зниження виборчого порогу призведе до роздробленості парламенту, що

ускладнить формування правлячої коаліції та принесе нестабільність як парламенту, так і уряду. Тим часом лідер правління Союзу фермерів та Зелених Р. Карбаускіс раніше заявляв, що нижчий виборчий поріг забезпечить більше демократії в Литві (*Xinhua. – Beijing. – 14.01.2020. – http://www.xinhuanet.com/english/europe/2020-01/14/c_138704800.htm*).

***

Президент Литви закликав політичні сили Грузії до консенсусу заради демократії

Правлячі та опозиційні політичні сили Грузії повинні прагнути компромісу, коли йдеться про демократичні цінності. Таку позицію озвучив президент Литви **Г. Науседа** на зустрічі з прем'єром Грузії Г. Гахар, яка відбулася на полях Всесвітнього економічного форуму в Давосі. «Закликаємо всі сторони, які беруть участь у політичному процесі, до пошуку консенсусу, щоб не дозволити зовнішнім силам скористатися цими незгодами для створення нестабільності як у Сакартвело, так і в усьому регіоні», – наводяться в повідомленні слова президента. Г. Науседа висловив розчарування тим, що грузинському парламенту в минулому році «не вдалося прийняти поправки до Конституції, які б послужили утвердженню демократії в країні». У листопаді 2019 р. правляча партія «Грузинська мрія – Демократична Грузія» провалила внесення змін до Конституції, які передбачали проведення парламентських виборів у 2020 р. за пропорційною системою при нульовому виборчому бар'єрі. Прихильники цієї схеми вважають, що саме вона найбільш чесно відобразила б настрої суспільства в законодавчому органі (*Zerkalo. – Баку. – 21.01.2020. – <https://www.trend.az/world/europe/3180436.html>*)

***

Сейму не вдалося подолати президентське вето – планка на виборах до Сейму залишається 5 %

За те, щоб повернути президентом поправки до закону про вибори до сейму, що встановлюють бар'єр голосів для партій 3 %, було прийнято заново, проголосувало 70 членів сейму, проти був 51 парламентарій, два парламентарії утрималися. Для

прийняття повернутого президентом законопроекту і подолання його вето потрібні були голоси не менше половини всіх членів сейму, тобто 71 голос «за». За подолання вето **Г. Науседа** голосували правлячі «аграрії», соціал-трудовики, представники Виборчої акції поляків Литви – Спілки християнських сімей, а також частина парламентаріїв Змішаної групи членів сейму. Проти зниження планки виборів голосували опозиційні консерватори, ліберали, соціал-демократи. Сейм більшістю голосів правлячих прийняв поправку про зниження виборчого бар'єру в грудні минулого року. Він вважав, що завдяки зниженню бар'єру в сеймі буде представлено більш широке коло виборців. Г. Науседа наклав вето на поправки, заявивши, що зниження бар'єру означатиме більшу фрагментацію сейму на дрібні фракції, меншу стабільність уряду. Президент також зазначив, що рішення про зниження бар'єру менш ніж за рік до парламентських виборів суперечить позитивній практиці, затвердженій міжнародними організаціями

(Литовський кур'єр. – Вільнюс. – 14.01.2020. – <https://www.kurier.lt/>).

США

Конгрес США може обмежити військові повноваження Д. Трампа щодо Ірану

Палата представників Конгресу США розгляне резолюцію щодо обмеження військових дій президента **Д. Трампа** щодо Ірану. У документі зазначається, що без подальшого дозволу Конгресу військові дії Білого дому щодо Ірану повинні бути припинені протягом 30 днів. Ця резолюція аналогічна тій, яку представив у сенаті демократ Т. Кейн. Н. Пелосі також наголосила, що авіаудар, здійснений за наказом Д. Трампа в Багдаді, унаслідок якого був убитий іранський генерал К. Сулеймані, поставив під загрозу американських військовослужбовців та дипломатів, а також загрожує серйозною ескалацією у відносинах з Іраном. У Конгресі занепокоєні, що такі дії адміністрація Д. Трампа здійснила без консультацій із ним. Резолюція може отримати схвалення Палати представників конгресу, де більшість мають демократи. Однак «залишається питання, чи підтримає її сенат, який контролюють республіканці», відзначають оглядачі

(Deutsche Welle. – Bonn. – 06.01.2020. – <https://p.dw.com/p/3Vkzt>).

ПРЕЗИДЕНТ І ВИКОНАВЧА ВЛАДА

ЛІВАН

М. Аун вважає, що уряд повинен відновити довіру та компенсувати втрачений час

Президент Лівану **М. Аун** заявив, що новий уряд Лівану повинен вирішити економічні негаразди країни, повернути міжнародну довіру і завоювати довіру ліванців. «Ваша місія є делікатною», – сказав М. Аун на першому засіданні кабінету. Він також зазначив, що уряду доведеться працювати над тим, щоб компенсувати втрачений час

(Reuters. – London. – 22.01.2020. – <https://uk.reuters.com/article/lebanon-crisis-aoun/lebanon-aoun-tells-government-must-restore-trust-make-up-for-lost-time-idUKD5N23K024>).

МОЗАМБІК

Президент Мозамбіку привів до присяги обраних губернаторів провінцій

Президент Мозамбіку **Ф. Нюсі** привів до присяги всіх 10 губернаторів провінцій, обраних на виборах загальних і провінційних зборів у жовтні 2019 р. Присяжні губернатори – усі члени правлячої партії Фрелімо, які виграли перші прямі вибори губернаторів провінцій за всю історію країни, через систему голосування списків на виборах до провінційних зборів. Прямі вибори губернаторів провінцій проводилися в рамках конкретного перегляду Конституції республіки в результаті політичних домовленостей про децентралізацію для ефективного миру між урядом та основною опозицією Ренамо. «Новий цикл управління розпочне парадигму з концепцією децентралізації, – заявив Ф. Нюсі на церемонії присяги. – Нові адміністративні реформи мають на меті зробити її всеосяжною та ефективною в обслуговуванні громадян». Президент також закликав губернаторів не завжди покладатися на вказівки центральної влади, бути хорошими керівниками, а також ефективно боротися з корупцією

(Xinhua. – Beijing. – 23.01.2020. – http://www.xinhuanet.com/english/2020-01/23/c_138727560.htm).

РОСІЯ

В. Путін призначив М. Мішустіна прем'єр-міністром Росії

М. Мішустін був призначений новим прем'єр-міністром Росії. Відповідний указ 16 січня підписав президент РФ **В. Путін**, повідомляє пресслужба Кремля. «Відповідно до пункту „а” статті 83 Конституції Російської Федерації призначити Мішустіна Михайла Володимировича головою уряду Російської Федерації», – ідеться в повідомленні. Цей указ набрав чинності з дня його підписання. Раніше того ж дня кандидатуру М. Мішустіна схвалили в Державній думі РФ. Крім того, В. Путін підписав ще один указ про запровадження нової посади – заступника голови Ради безпеки Росії, який стане постійним членом Радбезу. Іншим указом він призначив на цю посаду колишнього прем'єра РФ Д. Медведєва. Ці укази також набули чинності з моменту підписання

(Deutsche Welle. – Bonn. – 16.01.2020. – <https://p.dw.com/p/3WJRB>).

***

В. Путін запропонував нового прем'єра РФ

Президент РФ **В. Путін** вніс на розгляд до Держдуми кандидатуру глави Федеральної податкової служби Росії М. Мішустіна на посаду прем'єр-міністра. Раніше цього самого дня прем'єр-міністр РФ Д. Медведєв повідомив, що російський уряд піде у відставку. Про це рішення було оголошено після пропозиції президента країни В. Путіна внести зміни до Конституції РФ. За словами Д. Медведєва, у пропозиції було позначено «цілий ряд фундаментальних змін до Конституції РФ» і «важливі пріоритети роботи в країні на найближчий рік». Він зазначив, що коли вони будуть прийняті, зміниться не тільки ряд статей Конституції, а й баланс виконавчої, законодавчої та судової влади

(Deutsche Welle. – Bonn. – 15.01.2020. – <https://p.dw.com/p/3WFdk>).

***

Оголошено новий склад уряду Росії. Орешкіна – у відставку, Шойгу і Лавров пости зберегли

У Росії 21 січня озвучили склад нового уряду. Відповідно до закону,

президенту **В. Путіну** уряд представив прем'єр-міністр М. Мішустін. До складу нового уряду не ввійшли 13 міністрів і віце-прем'єрів з уряду Д. Медведєва. Серед тих, що пішли у відставку, членів кабміну – міністр економічного розвитку М. Орешкін, який очолював від російської сторони російсько-білоруську робочу групу, створену для обговорення різних аспектів інтеграції та спірних питань. Пости зберегли 12 міністрів, у т. ч. глава Міноборони С. Шойгу, глава МЗС С. Лавров, а також міністр внутрішніх справ В. Колокольцев. В уряді залишилися, але на інших посадах, К. Чуйченко (позбувся поста віце-прем'єра, але зайняв посаду міністра юстиції) і А. Сілуанов, який втратив посаду першого віце-прем'єра, але зберіг пост глави Мінфіну

(TUT.BY. – Минск. – 21.01.2020. – <https://news.tut.by/world/669606.html>).

США

Глава Пентагону не бачив доказів загрози посольствам США, про яку говорив Д. Трамп

Міністр оборони США М. Еспер заявив, що в нього немає твердих доказів того, що чотирьом американським посольствам загрожував напад. Саме на цьому аргументі ґрунтувався наказ президента США **Д. Трампа** про ліквідацію іранського генерала К. Сулеймані, який начебто планував напади на американські посольства. Утім, на запитання про те, чи вигадав Д. Трамп цю загрозу, міністр зазначив, що так не думає. За його словами, Д. Трамп радше говорив про можливість нападу. М. Еспер стверджує, що уряд США мав інформацію про можливий напад у найближчі дні, який матиме широкий масштаб, тобто стосуватиметься американських представництв більш ніж в одній країні

(Deutsche Welle. – Bonn. – 13.01.2020. – <https://p.dw.com/p/3W5uF>).

ТАНЗАНІЯ

Президент Танзанії звільнив міністра внутрішніх справ за шахрайство

Президент Танзанії **Дж. Магуфулі** звільнив міністра внутрішніх справ К. Луголу, заявивши, що міністерство лідирує у здійсненні проектів шахрайства. Дж. Магуфулі також звільнив генерального комісара Танзанії з пожежно-рятувальних

сил Т. Анденгені за сумнівний проект на суму близько 408 млн євро (близько 452 млн дол.). Він оголосив про звільнення двох високопосадовців невдовзі після того, як відкрив проект житла для офіцерів у комерційній столиці Дар-ес-Салаам, який транслювався в прямому ефірі національним мовником. Президент заявив, що заступник міністра внутрішніх справ Х. Масауні та постійний секретар міністерства Я. Кінгу написали заяви про відставку, які він прийняв

(Xinhua. – Beijing. – 23.01.2020. – http://www.xinhuanet.com/english/2020-01/23/c_138729589.htm).

ТУНІС

Президент Тунісу призначає Е. Фахфаха формувати новий уряд

Президент Тунісу **К. Саїд** доручив Е. Фахфаху сформувати новий уряд, ідеться у заяві палацу президента. Прем'єр-міністр повинен сформувати свій уряд протягом одного місяця відповідно до Конституції, ідеться у заяві. У своїй промові в президентському палаці Е. Фахфах пообіцяв «не шкодувати зусиль для формування уряду, який відповідає цьому історичному моменту та прагненням народу». «Новий уряд дозволить уникнути будь-якої напруги та політичних розрахунків і зосередиться на соціально-економічних викликах, зберігаючи демократичні досягнення», – сказав він. Слід зазначити, що парламент Тунісу відхилив склад уряду, запропонований призначеним попереднім прем'єр-міністром Тунісу Х. Джемлі

(Xinhua. – Beijing. – 21.01.2020. – http://www.xinhuanet.com/english/2020-01/21/c_138724186.htm).

***

Президент Тунісу просить подати пропозиції нового прем'єр-міністра

Президент Тунісу **К. Саїд** закликав партії та парламентські блоки подати письмово кандидатури, яких вони вважають найбільш здатними сформувати уряд, ідеться в заяві президента. «Саїд закликав зацікавлені сторони пояснити причини свого вибору та критерії, які вони прийняли станом на 16 січня», – ідеться у повідомленні. Парламент Тунісу відхилив уряд, запропонований призначеним прем'єр-міністром Тунісу Х. Джемлі. Загалом 134 депутати проголосували проти

запропонованого уряду, 72 – за, а троє утрималися. Деякі депутати були відсутні під час голосування. Згідно з Конституцією, у цьому випадку К. Саїд мав 10 днів, щоб після консультацій з парламентськими партіями та коаліціями призначити когось іншого, щоб спробувати сформувати уряд протягом місяця

(Xinhua. – Beijing. – 14.01.2020. – http://www.xinhuanet.com/english/2020-01/14/c_138704759.htm).

УКРАЇНА

Прем'єр-міністр України передав себе в розпорядження Президента

Прем'єр-міністр України О. Гончарук подав прохання про відставку Президенту України **В. Зеленському**. Заява пов'язана з появою запису із засідання уряду, на якому О. Гончарук говорить, серед іншого, що Президент мало знає економічні процеси і хоче пояснень, чому гривня зміцнилася після президентських виборів. О. Гончарук у своєму профілі у Facebook написав, що «прийшов на посаду для реалізації програми Президента». «Він є для мене прикладом пристойності», – додав він. Потім Прем'єр заявив, що для того, щоб розвіяти сумніви щодо його неповаги до Президента, він «передав Президенту заяву про відставку»

(Rzeczpospolita. – Warsaw. – 17.01.2020. – <https://www.rp.pl/Polityka/200119426-Premier-Ukrainy-oddal-sie-do-dyspozycji-prezydenta.html>).

***

Урядовий скандал в Україні

Записи, на яких можна почути голоси Прем'єр-міністра та представників Національного банку України, були зроблені в середині грудня під час засідання в штаб-квартирі уряду. На записах Прем'єр-міністр України заявив, що глава держави має «примітивні погляди на економіку», а також назвав і себе «профаном в економіці». З огляду на розголошення записів, О. Гончарук направив заяву про свою відставку Президентові (хоча згідно із законом у такій справі він повинен передавати заяву до парламенту). Президент України зустрівся з Прем'єр-міністром і заявив, що дає йому шанс продовжувати працювати за умови, що його уряд вирішить проблеми, які турбують громадськість, включаючи високі премії в міністерствах та оплату

міністрів. Президент **В. Зеленський** також вимагає, щоб протягом двох тижнів було визначено, хто зробив записи

(Rzeczpospolita. – Warsaw. – 18.01.2020. – <https://www.rp.pl/Polityka/200119343-Ukraina-Prezydent-nie-przyjmiedymisji-premiera.html>).

***

Президент України не прийняв відставку Прем'єр-міністра

Прем'єр-міністр України О. Гончарук передав прохання про свою відставку Президенту **В. Зеленському**. Президент відставку не прийняв. Відставка пов'язана з появою запису із засідання уряду, на якому О. Гончарук заявив, що Президент мало знає економічні процеси. О. Гончарук – абсолютно нова людина у світі української політики. У 2019 р. його призначили правлячою групою партії «Слуга народу» Прем'єр-міністром. Водночас у правлячому таборі його називали «досвідчений економіст і юрист»

(Rzeczpospolita. – Warsaw. – 17.01.2020. – <https://www.rp.pl/Polityka/200119357-Prezydent-Ukrainy-nie-przyjal-rezygnacji-premiera.html>).

***

Як замилити очі В. Зеленському

В українських ЗМІ з'явилися записи, які компрометують уряд. Глава українського уряду О. Гончарук несподівано опинився в центрі уваги всіх основних ЗМІ країни. Саме завдяки трьом записам, які анонімний автор завантажив у мережу. Ідеться про зустріч Прем'єр-міністра та кількох членів уряду з керівництвом Національного банку України. Це була неофіційна зустріч перед новорічним звітом. «Найбільш дивовижним є той факт, що всі герої запису розмовляють між собою лише російською, у країні, де Росію офіційно визнано агресором та окупантом», – наголошує автор. На одному із записів під назвою «Як ошукати Президента» Прем'єр-міністр каже, що «**Зеленський** має дуже примітивне уявлення про економічні процеси». За його словами, Президент шукає відповідь на питання: чому гривня зміцнилася, а платіжний баланс не змінився? Потім він починає пояснювати присутнім, що сказати на зустрічі з Президентом: «Після виборів гривня повернулася

до стану, в якому вона повинна бути. Люди побачили сильний молодий парламент, є новий сильний Президент, бла-бла-бла. Безпрецедентний рівень довіри до влади, і гривня зміцнюється». О. Гончарук наголосив, що Президент «повний профан в економіці». За фактом, було скликано засідання правлячої партії «Слуга народу», на якому деякі депутати вимагали відставки Прем'єр-міністра. Більшість, однак, захищала О. Гончарука

(Rzeczpospolita. – Warsaw. – 17.01.2020. – <https://www.rp.pl/Polityka/301169901-Ukraina-Jak-zamydlac-oczy-prezydentowi-Zelenskiemu.html>).

***

Екс-глава ДБР Р. Труба подав до суду через його звільнення В. Зеленським

Колишній директор Державного бюро розслідувань (ДБР) Р. Труба повідомив, що подав позов до Верховного Суду про визнання незаконним указу Президента України **В. Зеленського** про дострокове припинення його повноважень на посаді директора ДБР. «Зняття з посади було політичним рішенням, яке з'явилося внаслідок реалізації сценаріїв різних груп. Оцінити його ефективність можна буде з плином часу. Проте має бути правове рішення», – написав Р. Труба у своєму Telegram-каналі. Він вважає, що ДБР стало вершиною його професійної кар'єри. «Тому вважаю дострокове припинення повноважень на посаді директора має отримати, окрім політичної, правову оцінку», – додав він

(Deutsche Welle. – Bonn. – 28.01.2020. – <https://p.dw.com/p/3WtxR>).

***

В. Зеленський вирішив дати шанс уряду О. Гончарука і поставив йому завдання

Президент України **В. Зеленський** вирішив залишити О. Гончарука Прем'єр-міністром країни та «дати шанс» його уряду працювати далі. Про це глава української держави заявив під час зустрічі з очільником уряду, відео якої поширив Офіс Президента. «Я отримав від вас заяву про звільнення у зв'язку з останніми конфліктними ситуаціями чи зі скандалами, з дуже неприємною ситуацією. Ви знаєте, яке у мене особисте до вас ставлення і особисте ставлення до вашого молодого

уряду», – заявив В. Зеленський. У результаті, за словами В. Зеленського, він ухвалив рішення «дати уряду шанс». «Я подумав, і мені здається, що правильним буде моє наступне рішення: я вирішив надати вам і вашому уряду шанс, якщо ви вирішите деякі речі, які сьогодні дуже важливі та які дуже турбують наше суспільство», – наголосив Президент

(Deutsche Welle. – Bonn. – 17.01.2020. – <https://p.dw.com/p/3WNff>).

ПРЕЗИДЕНТ І СУДОВА ВЛАДА

УКРАЇНА

Генпрокуратура України припинила своє існування

Генеральна прокуратура України припинила своє існування і стала Офісом Генерального прокурора, про це заявив Президент України **В. Зеленський**. Зміна назви стала частиною масштабної реорганізації наглядового органу. Відзначається, що ГПУ була «політизованою, розділеною на сфери впливу» і орієнтована на «відомчі війни». Її роботою були незадоволені українці: за даними соціологічних опитувань Центру Разумкова, недовіру до прокуратури висловили 70 % опитаних. «У системі Генеральної прокуратури перебували прокурори, які замість роботи в інтересах правосуддя обслуговували інтереси олігархів, політичних сил, інших впливових людей в українському суспільстві або просто збагачувалися, використовуючи прокурорські повноваження», – ідеться в повідомленні, опублікованому на сайті відомства

(Trend. – Баку. – 02.01.2020. – <https://www.trend.az/world/3172392.html>).

ЕКОНОМІЧНА ТА ФІНАНСОВА ПОЛІТИКА

ІНДОНЕЗІЯ

Президент Індонезії вважає, що занадто швидке посилення рупії може засмутити експортерів

Президент Індонезії **Д. Відодо** заявив, що експортери можуть бути розчаровані, якщо курс рупії занадто швидко зміцниться в порівнянні з долларом, оскільки валюта досягла дворічного максимуму. «Наша валюта зміцнюється, але будьте обережні, якщо посилення відбудеться занадто швидко», – сказав він на заході у фінансовій

галузі в Джакарті. В останні тижні індонезійська рупія зміцнилася, набравши до цього часу близько 1,6 %.

(Reuters. – London. – 16.01.2020. – <https://uk.reuters.com/article/indonesia-forex/indonesian-president-says-rupiah-strengthening-too-quickly-may-upset-exporters-idUKJ9N29C039>).

ВЕНЕСУЕЛА

Н. Мадуро заявив, що Венесуела буде продавати нафту за криптовалюту петро

Венесуела буде продавати нафту і частину видобутого золота за національну криптовалюту петро. Про це повідомив президент країни **Н. Мадуро**. «Ми будемо продавати венесуельську нафту за петро, ми вже продаємо за петро венесуельське залізо і сталь. У нас уже є підписані контракти на продаж нафти, сталі, заліза і алюмінію, і ми будемо продавати частину видобутого золота в петро», – заявив президент. За словами Н. Мадуро, уряд успішно впроваджує криптовалюту в повсякденне життя венесуельців. У грудні влада республіки перерахувала приурочену до новорічних свят допомогу пенсіонерам та держслужбовцям у петро. «Пробне використання [петро] проходить успішно», – стверджує президент

(Zerkalo. – Баку. – 03.01.2020. – <https://zerkalo.az/maduro-zayavil-hto-venesuela-budet-prodavati-neft-za-kriptoalyutu-petro/>).

ЕКВАДОР

Еквадор випустить облігації в розмірі 400 млн дол. для фінансування проекту соціального житла

Еквадор планує продати облігації на суму 400 млн дол. для фінансування проекту соціального житла в країні, коли уряд намагається відновити економіку за рахунок інвестицій у будівельний сектор. Облігації буде підтримувати Міжамериканський банк розвитку. Фонд соціального житла в країні пропонує позики еквадорцям із середнім рівнем доходів за субсидованими процентними ставками. Президент Еквадору **Л. Морено** намагався стабілізувати фіскальний дефіцит країни та виконувати угоду про фінансування МВФ, знявши скорочення субсидії на пальне в жовтні, що викликало жорстокі протести корінних жителів. Міжнародний валютний

фонд очікував, що економіка Еквадору у 2019 р. скоротиться на 0,5 %, але прогнозує незначне відновлення цього року

(Reuters. – London. – 15.01.2020. – <https://uk.reuters.com/article/ecuador-debt/ecuador-to-issue-400-mln-bond-to-finance-social-housing-project-idUKL8N29K082>).

РУМУНІЯ

Президент Румунії підписав бюджет

Президент Румунії **К. Йоганніс** підписав законопроект про бюджет на 2020 р. із цільовим дефіцитом у розмірі 3,6 % від валового внутрішнього продукту. «У нас є бюджет. Ми вітаємо кроки президента щодо підписання державного бюджету та соціальне забезпечення», – сказав Л. Орбан перед засіданням Кабінету міністрів. Уряд ліберальної меншини швидко провів бюджет через парламент. Швидке прийняття бюджету залишає уряд вразливим до потенційної недовіри людей, адже жодного клопотання опозиція не подала. Уряд переглянув цільовий показник дефіциту на минулий рік у 4,4 % ВВП, що значно перевищує межу ЄС у 3 %, унаслідок недооцінки доходів бюджету та більших соціальних витрат попереднім Кабміном

(Reuters. – London. – 06.01.2020. – <https://uk.reuters.com/article/us-romania-budget/romaniias-president-signs-budget-into-law-pm-idUKKBNIZ51J1>).

ФРАНЦІЯ

Французький президент Е. Макрон прокладає шлях для збільшення іноземних інвестицій

Президент Франції **Е. Макрон** прийняв 180 лідерів міжнародного бізнесу у Версальському палаці, намагаючись підвищити економічну привабливість Франції, незважаючи на шість тижнів жорстоких страйків через заплановані урядом зміни пенсійної системи. Топ-менеджери Google, Netflix, Coca-Cola, Toyota, Samsung та General Electric були серед відвідувачів щорічної події. Е. Макрон хоче просувати свою економічну політику, включаючи зміни на ринку робочої сили та зниження податків, щоб залучити більше іноземних інвесторів до другої за величиною економіки Єврозони. Кілька компаній використали версальський захід, щоб оголосити про заплановані інвестиції у Францію, повідомляє офіс Е. Макрона. Під час відвідин

Е. Макроном заводу британсько-шведської фармацевтичної групи Astrazeneca в північному місті Дюнкерк компанія оголосила про 500 млн дол. нових інвестицій протягом наступних п'яти років

(The Associated Press. – New York. – 20.01.2020. – <https://apnews.com/e2f09d52b5d53a093447117df54e6360>).

АКЦІЇ ПРОТЕСТУ

ІРАК

Президент Іраку підтвердив інформацію про сотні загиблих в акціях протесту в країні

Понад 600 громадян Іраку загинули в акціях протесту, що проходять у країні з початку жовтня 2019 р. Про це на форумі у швейцарському Давосі заявив президент Іраку **Б. Саліх**. «Це боляче і соромно, що акти насильства призвели до загибелі 600 невинних демонстрантів, молодих людей. Я засуджую ці злочини, котрі порушили закон і рано чи пізно понесуть відповідальність», – заявив Б. Саліх. Раніше в ООН повідомляли, що під час протестів в Іраку вбито понад 350 осіб і не менше 8000 поранені. Однак в організації заявляли, що ці цифри можуть бути вищими. Генсек організації закликав владу Іраку не стріляти в учасників акцій протестів. Масові протести, які переросли в заворушення, почалися по всій країні 1 жовтня. Жителі вимагають підвищення рівня життя, забезпечення робочими місцями, ліквідації безробіття і корупції в країні

(Informburo.kz. – Нур-Султан. – 25.01.2020. – <https://informburo.kz/novosti/prezident-iraka-podtverdil-informaciyu-o-sotnyah-pogibshih-v-akciyah-protesta-v-strane-101294.html>).

ФРАНЦІЯ

Чому Е. Макрон вважає, що він перемагає

Протягом декількох тижнів противники та деякі союзники звинувачували **Е. Макрона**, що він «зник безвісти». Він, мовляв, переховувався від гнівної реакції народу з приводу пенсійної реформи, що порушила роботу французької залізниці та паризького метро на рекордні 29 днів. Напередодні новорічної телевізійної промови, за словами експертів, Е. Макрон узяв ситуацію під контроль. Президент Е. Макрон

закликав Е. Філіппа, свого прем'єр-міністра, знайти «швидкий компроміс» до пенсійної суперечки, але не запропонував жодних підказок щодо того, який компроміс може бути прийнятним. Е. Макрон похвалився, що, на відміну від своїх попередників, він не «поступиться іммобілізму» і не відкладе реформи у другій половині свого президентського терміну

(POLITICO. – Brussels. – 03.01.2020. – <https://www.politico.eu/article/why-detached-macron-thinks-hes-winning/>).

***

Протести в Парижі проти Е. Макрона: майже 60 затриманих

У Франції тривають протести проти політики президента країни **Е. Макрона**. Кілька тисяч людей вийшли на вулиці, скандуючи гасла проти Е. Макрона та поліції. Біля східного вокзалу протестувальники спалювали сміттєві баки та розбивали вітрини. Під час демонстрацій знову сталися сутички, поліція застосувала проти мітингарів сльозогінний газ. Унаслідок заворушень правоохоронці затримали 59 мітингувальників. Під час демонстрацій близько 30 мітингарів намагалися увірватися до театру, в якому Е. Макрон з дружиною дивились виставу. Згідно з повідомленнями поліції, демонстрантів вдалося зупинити. Дії поліції під час протестів викликали критику через застосування насильства. На відеозаписах видно, як поліція затримала та побила молодого чоловіка. Раніше протестувальники заблокували вхід до Лувру в центрі Парижа та не пускали туди відвідувачів. Музей відкрився наступного дня. Музиканти Паризької опери, які також приєднались до страйку проти пенсійної реформи, дали безкоштовний концерт на сходах перед театром. Тим часом страйк працівників транспортної галузі, який триває вже понад шість тижнів, почав слабнути. Більшість ліній паризького метрополітену мають запрацювати в нормальному режимі вже з початку наступного тижня. Як повідомила профспілка Unsa, більшість водіїв потягів метрополітену вирішили призупинити страйк. Однак профспілка все ще «налаштована продовжувати боротьбу»

(Deutsche Welle. – Bonn. – 19.01.2020. – <https://p.dw.com/p/3WQb4>).

КОРУПЦІЯ

МАЛАВІ

Відомий малавійський банкір заарештований за підозрою у спробі підкупу у справі про фальсифікації результатів виборів

Антикорупційне бюро заявило про те, що відомий банкір з Малаві був заарештований у зв'язку з підозрою у спробі підкупу групи з п'яти суддів, яка головує у справі про фальсифікацію результатів президентських виборів у країні. Опозиційні партії Малаві оскаржують заяву державної виборчої комісії про те, що президент **П. Мутаріка** є переможцем, незважаючи на скарги про порушення, у тому числі листи результатів з розділами, витертими або заміненіми коректуючою рідиною. Маленька країна, яка не має виходу до моря, страждає від протестів і вимог про відставку П. Мутаріки

(Reuters. – London. – 22.01.2020. – <https://uk.reuters.com/article/uk-malawi-corruption-election/prominent-malawi-banker-arrested-for-suspected-attempted-bribery-in-rigged-poll-case-idUKKBN1ZL2PJ>).

МЕКСИКА

А. М. Лопес Обрадор: «Ель Чапо» мав таку саму владу, як і президент

В опублікованому записі президент **А. М. Лопес Обрадор** розповів про успіхи своєї адміністрації за перший рік президентства та схарактеризував виклики, які стоять перед Мексикою. Президент заявив, що усуне корупцію серед чиновників високого рівня. Він також сказав, що важливо встановити чітку межу між владою та кримінальним світом. «Був час, коли Гузман мав таку саму владу, як тодішній президент. Була змова, і це ускладнювало покарання тих, хто вчинив злочини», – сказав президент. Слова А. М. Лопеса Обрадора, ймовірно, стосуються притягнення до кримінальної відповідальності та арешту колишнього секретаря громадської безпеки Мексики Дж. Гарсія Луни, який обіймав цю посаду у 2006–2012 рр. Раніше він очолював мексиканський еквівалент ФБР. Дж. Гарсія Луну звинуватили в торгівлі кокаїном та неправдивих показаннях. Затримання відбулося в Техасі. Прокурор США стверджує, що Дж. Гарсія Луна отримав мільйони доларів хабарів від картелю Гузмана

(Rzeczpospolita. – Warsaw. – 01.01.2020. – <https://www.rp.pl/Przestepczosc/200109969-Obrador>).

El-Chapo-mial-taka-sama-wladze-jak-prezydent.html).

НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІТИКА

БРАЗИЛІЯ

Корінні народи Бразилії подають в суд на президента Ж. Болсонару за слова про їх еволюції

Асоціація, що представляє 300 корінних племен Бразилії, звинуватила президента країни **Ж. Болсонару** в расизмі після його слів у соціальних мережах про те, що корінні народи «еволюціонують і стають більш схожими на людей». «Ми хочемо інтегрувати їх у суспільство, щоб вони могли стати господарями своєї землі», – заявив Ж. Болсонару. Адвокат Асоціації індійських народів Бразилії Е. Терена заявив, що організація готується представити справу у Верховному суді – єдиному, який має право судити президента. Асоціація також надіслала запит прокурору Бразилії з вимогою оцінити дії Ж. Болсонару. Расизм вважається серйозним злочином у Бразилії, за нього передбачено покарання у вигляді позбавлення волі на п'ять років (*Informburo.kz. – Нур-Султан. – 25.01.2020. – <https://informburo.kz/novosti/korennyie-narody-brazilii-podayut-v-sud-na-prezidenta-bolsonaru-za-slova-ob-ih-evolyucii-.html>*).

НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА

ПІВДЕННИЙ СУДАН

Напад племені у спірному прикордонному регіоні Південного Судану призвів до 29 смертей

Племена Міссерії вбили щонайменше 29 людей під час нападу на село Абеї у спірному прикордонному регіоні Південного Судану. Статус Абеї повинен був бути вирішений шляхом референдуму після мирної угоди 2005 р., яка передувала сецесії Південного Судану 2011 р. від Судану, але голосування так і не відбулося. Територія, в якій є запаси нафти, заселена етнічною спільнотою Нгор Дінка та арабською Міссерією, які зазвичай прямують із Судану в Південний Судан разом зі своїми тваринами на випас. Напад стався о 7:00 за місцевим часом, сказав А. Куол, керівник адміністрації Абеї, коли одноплемінники штурмували село Дінка Колом поблизу міста Абеї і спалили деякі прилеглі оселі

(Reuters. – London. – 22.01.2020. – <https://uk.reuters.com/article/uk-southsudan-attacks/tribal-attack-in-disputed-south-sudan-border-region-kills-29-idUKKBN1ZL27Y>).

ТУРЕЧЧИНА

Р.Т. Ердоган ратифікував законопроект, який передбачає відправку військових до Лівії

Президент Туреччини **Р. Т. Ердоган** затвердив законопроект, який передбачає можливість відправки військовослужбовців до Лівії. Таким чином, з боку Анкари документ остаточно ратифікований. Не виключено, що на першому етапі мова піде про військових фахівців для навчання бійців лівійського Уряду національної згоди (УНЗ). Також, за твердженням видання, Анкара розгляне можливість поставки зброї, розробленої турецькими конструкторами. Р. Т. Ердоган неодноразово заявляв про готовність направити військових, якщо УНЗ попросить його про допомогу

(Zerkalo. – Баку. – 03.01.2020. – <https://zerkalo.az/erdogan-ratifikatsiroval-zakonoproekt-predusmatrivayushhij-otpravku-voennyh-v-liviyu/>).

УКРАЇНА

В. Зеленський підписав указ про призов в армію з 18 років

Президент України **В. Зеленський** підписав указ про звільнення в запас військовослужбовців строкової служби, строки проведення чергових призовів та чергові призови громадян України на строкову військову службу у 2020 р. При цьому призовний вік у документі зазначено в діапазоні від 18 до 27 років. «Призвати на строкову військову службу придатних за станом здоров'я до військової служби громадян України чоловічої статі, яким до дня відправлення у військові частини виповнилося 18 років, та старших осіб, які не досягли 27-річного віку і не мають права на звільнення або відстрочку від призову на строкову військову службу», – ідеться в указі. Також указом визначені строки для проведення чергових призовів українців на строкову військову службу: у квітні – червні та жовтні – грудні 2020 р. Цей указ набирає чинності з дня його опублікування, крім окремих пунктів

(Deutsche Welle. – Bonn. – 16.01.2020. – <https://p.dw.com/p/3WJnU>).

СОЦІАЛЬНА ПОЛІТИКА

АРГЕНТИНА

Глава Аргентини внесе до парламенту країни проект про дозвіл абортів

Президент Аргентини **А. Фернандес** повторно внесе до парламенту країни законопроект про дозвіл абортів, який раніше викликав розкол в аргентинському суспільстві. У серпні 2018 р. сенат Аргентини відкинув законопроект про легалізацію абортів у країні, хоча раніше цей документ отримав схвалення нижньої палати парламенту. Рішення сенату супроводжувалося масовими протестами в Буенос-Айресі, де поліції довелося застосовувати сльозогінний газ проти маніфестантів. «Це проблема суспільної охорони здоров'я, яку нам належить вирішити, ми повинні в майбутньому проекті гарантувати це всім жінкам. Я вирішив, що ця тема буде обговорюватися у 2020 р. Це дуже серйозна проблема, я не хочу, щоб жінки більше вмирили, я хочу, щоб ми обговорили це з логікою, яка відрізняється від обговорення футбольних матчів», – заявив президент в інтерв'ю Radio Continental (*Trend. – Баку. – 01.01.2020. – <https://www.trend.az/world/other/3172064.html>*).

ФРАНЦІЯ

Е. Макрон не відмовиться від пенсійної реформи

Президент Франції **Е. Макрон** під час новорічного звернення до співгромадян попередив, що не відмовиться від реалізації проекту пенсійної реформи, проти якої вже кілька тижнів у країні проходять демонстрації. «Пенсійна реформа, реалізацією якої займається уряд, буде здійснена», – сказав він. При цьому Е. Макрон попередив, що очікує від свого уряду швидкого досягнення компромісів із французькими профспілками з приводу найбільш спірних аспектів реформи. Зокрема, пенсійна реформа передбачає збільшення пенсійного віку (*Trend. – Баку. – 01.01.2020. – <https://www.trend.az/world/europe/3172052.html>*).

ЧИЛІ

С. Піньєра оголосив пенсійну реформу після трьох місяців соціального спалаху

Президент Чилі, консерватор **С. Піньєра**, оголосив про реформу критичної пенсійної системи, яка є приватною та базується на індивідуальній капіталізації, після

трьох місяців серйозного соціального спалаху, від якого страждає країна і який має завершитися. Ініціатива, яка буде представлена парламенту, має на меті здійснити поступове збільшення внесків на 6 %, тобто від нинішніх 10 % до 16 %. Збільшення внеску на 3 % буде сплачено роботодавцем, що додасться до поточних 10 % та надійде на індивідуальний заощаджувальний рахунок працівника. За інші 3 % також буде відповідальний роботодавець, але він матиме початковий внесок від держави та перейде до державного фонду, який називається Фондом колективного та солідарного заощадження. Цей фонд є ще однією новинкою реформи і додасть колективні заощадження до чилійської пенсійної системи, щоб забезпечити «додатковий внесок для нинішніх та майбутніх пенсіонерів і особливо принесе користь жінкам, середньому класу та людям похилого віку», – пояснив С. Піньєра

(El Mundo. – Madrid. – 16.01.2020. –

*<https://www.elmundo.es/internacional/2020/01/16/5e201168fc6c833a418b45b2.html>).
****

Президент Чилі направив план до конгресу для збільшення витрат на охорону здоров'я після протестів

Президент Чилі С. Піньєра оголосив про план капітального ремонту системи охорони здоров'я країни – останньої з низки заходів, спрямованих на задоволення вимог протестувальників, які вийшли на вулиці два місяці тому. У телевізійній промові С. Піньєра заявив, що запропонований ним закон пришвидшить процес шляхом встановлення нових максимальних термінів очікування операцій, покриє мінімум 80 % витрат на охорону здоров'я та знизить ціну на ліки більш ніж удвічі. За його планом, FONASA, державний страховик країни, перейде від простої сплати рахунків за пацієнтів до «відстоювання інтересів своїх користувачів». Чинна чилійська система охорони здоров'я як з боку держави, так і з боку приватних страхових компаній, сприймається чилійцями як занадто дорога, складна і в деяких випадках неефективна. Майже 3 мли хвори чилійців знемагають через довге очікування лікування, а спеціалістів не вистачає по всій країні

(Reuters. – London. – 05.01.2020. – <https://uk.reuters.com/article/uk-chile-protests/chiles->

president-sends-congress-plan-to-slash-health-care-costs-after-protests-idUKKBN1Z40R6).

РЕЛІГІЙНІ ОРГАНІЗАЦІЇ

УКРАЇНА

Перше Різдво у вільній церкві

Для українських вірян цього річчї свята мали інше значення, ніж попередні – рік тому, напередодні православного Різдва, Константинопольський Патріарх Варфоломій I (духовно головуючий православними у світі) визнав Православну церкву України (ПЦУ) однією з канонічних православних церков. Раніше Українська православна церква Київського патріархату об'єдналася з Українською автокефальною православною церквою, утворюючи ПЦУ. Її настоятелем було обрано єпископа Епіфанія (Думенка). Таким чином, в Україні вперше в історії було створено незалежну від Москви православну церкву. У Москві тоді пророкували громадянську війну в Україні, і навіть розкол держави по Дніпру. Однак цього не сталося. На початку грудня Президент України **В. Зеленський** зібрав глав релігійних громад: «Ми різні, у нас різні сповіді, церкви, мечеті, синагоги. Це нормально, тому що у нас велика і гарна країна. Я вірю у Вас». Напередодні Різдва Президент нагадав, що українська різдвяна колядка «Щедрик», музику до якої написав український композитор М. Леонтович, у світі співається «у 150 варіантах». Деякі ЗМІ В. Зеленського критикували, що напередодні Різдва він поїхав до Оману і що він жодним чином не згадав річницю визнання Константинополем ПЦУ. Усе свідчить про те, що це продумана політика В. Зеленського, який, на відміну від свого попередника **П. Порошенка** (сприяв визнанню Українською церквою Константинополем) не втягується в церковні суперечки

(Rzeczpospolita. – Warsaw. – 07.01.2020. – <https://www.rp.pl/Kosciol/200109602-Ukraina-Pierwsze-Boze-Narodzenie-w-wolnej-Cerkwi.html>).

МІЖНАРОДНА ПОЛІТИКА ПРЕЗИДЕНТІВ

ЄВРОПА

ЕСТОНІЯ

Президент Естонії отримала від росіян вино з Криму і повернула його

Естонська компанія Eesti Ekspress повідомила, що президент країни **К. Кальюлайд** з нагоди свого 50-річчя отримала від посольства Росії квіти, шоколад та вино, вироблене в Криму. Згідно з повідомленнями ЗМІ, президент Естонії К. Кальюлайд прийняла квіти та шоколад, а вино кабінет президента повернув до посольства. Естонія в березні 2018 р. засудила проведення виборів президента Росії в Криму

(Rzeczpospolita. – Warsaw. – 09.01.2020. – <https://www.rp.pl/Polityka/200109442-Prezydent-Estonii-dostala-od-Rosjan-wino-z-Krymu-Oddala.html>).

ЛИТВА

Президенти Польщі та Литви не поїдуть в Ізраїль для вшанування жертв Голокосту

Президент Литви **Г. Науседа** не братиме участь у заході, присвяченому 75-річчю звільнення концтабору «Аушвіц» і вшануванню жертв Голокосту, підтвердив речник президента Литви А. Бубняліс. «Президент замість раніше запланованого дводенного візиту в Давос перебуватиме на Всесвітньому економічному форумі три дні», – сказав він. «Під час додаткового третього дня у нього заплановані зустрічі з лідерами інших країн і міжнародних бізнес-організацій», – додав А. Бубняліс. Водночас речник литовського президента відмовився відповісти на запитання журналістів, чи пов'язана відмова від поїздки в Ізраїль з участю у заході президента Росії **В. Путіна**. Ще 20 січня планувалося, що Г. Науседа полетить в Ізраїль, інформація про зміну планів з'явилася напередодні. Не буде представлена на заході на найвищому рівні і Естонія. Президент Естонії **К. Кальюлайд** раніше також отримала запрошення, однак повідомила через посла владу Ізраїлю, що не зможе бути присутньою на церемонії в «Яд Вашем». Прем'єр-міністр та спікер парламенту Естонії також не братимуть участь у заході. У МЗС країни це рішення не коментують *(Deutsche Welle. – Bonn. – 22.01.2020. – <https://p.dw.com/p/3WeRn>).*

ПОЛЬЩА

Президент А. Дуда не полетить до Ізраїлю

На прес-конференції після засідання Ради кабміну президент Польщі **А. Дуда** заявив, що його присутність на Всесвітньому форумі Голокосту в Ізраїлі залежить від можливості виступу, нарівні з президентами Росії та Німеччини. «У запрошенні чітко вказано, що виступу президента Республіки Польща не буде. Я звернувся до ізраїльської сторони дипломатичними каналами і запропонував, щоб така можливість виступу президента могла відбутися. На жаль, це не зустріло позитивної відповіді організаторів цих урочистостей», – зазначив президент. Також А. Дуда наголосив: «Позиція всього польського уряду і моя була такою, що або Польща могла б там говорити, або я не брав би участі в цій події. Це спотворення історичної правди. Я не бачу причин, чому президенти Росії, Німеччини, Франції, Великобританії та США можуть виступити в такому місці, з такої нагоди, у зв'язку з цією великою річницею, а президент Польщі не може висловитися, особливо в сучасній ситуації, коли **В. Путін** звинувачує Польщу, що повністю суперечить історичній правді і служить приниженню нас як суспільства»

(Rzeczpospolita. – Warsaw. – 08.01.2020. – <https://www.rp.pl/Dyplomacja/200109609-Prezydent-Andrzej-Duda-nie-poleci-do-Izraela.html>).

***

Президент Польщі заслуговує на підтримку

У ситуації пропагандистських атак **В. Путіна** на Польщу опозиція повинна проявити державницьке ставлення та підтримати позицію **А. Дуди**. Ідеться про питання, чи повинен А. Дуда їхати до Ізраїлю на 75-ту річницю визволення табору Освенцім-Біркенау. Право глави держави виступити під час церемонії здавалося б очевидним, навіть якщо за організацією 5-го Всесвітнього форуму Голокосту стоїть російський олігарх. Але президента цього права позбавили, і рішення не відвідувати церемонію цілком зрозуміле. Комплекс німецьких концтаборів Освенцім-Біркенау був розташований на польській землі та мав на меті знищити переважно поляків. Поляків найбільше серед нагороджених медаллю Праведників. «Те, що під час церемонії виступлять представники Німеччини та Росії, які вторглися у Польщу, Франції та Великобританії, що не допомогли Польщі у вересні 1939 р., а також США

та Ізраїль, але польський президент не зможе говорити, це просто історично і політично несправедливо», – наголошує автор

(Rzeczpospolita. – Warsaw. – 22.01.2020. – <https://www.rp.pl/Analizy/301229895-Nizinkiewicz-Prezydentowi-nalezy-sie-wsparcie.html>).

***

ЗМІ дізналися про відмову президента Польщі приїхати в Ізраїль через В. Путіна

Президент Польщі **А. Дуда** відмовився від поїздки в Ізраїль для участі в заходах з нагоди 75-річчя визволення в'язнів концентраційного табору Аушвіц-Біркенау (Освенцім), які пройдуть в Єрусалимі 22 і 23 січня. Основною причиною відмови А. Дуди їхати в Ізраїль став той факт, що на Всесвітньому форумі пам'яті жертв Голокосту буде присутній президент Росії **В. Путін**. Раніше президент Росії В. Путін під час розширеного засідання колегії Міноборони назвав «сволотою і антисемітською свинею» посла Польщі в Німеччині в 1935–1939 рр. Ю. Липського, який в 1938 р. схвалив ідею А. Гітлера вислати євреїв в Африку, пообіцявши поставити йому за це пам'ятник у Варшаві. На фоні заяв В. Путіна МЗС Польщі викликало російського посла в Польщі на бесіду

(Tyt.by. – Мінск. – 03.01.2020. – <https://news.tut.by/world/667410.html>).

УКРАЇНА

В. Зеленський: Україна готує два списки на обмін – з ОРДЛО і РФ

Президент України **В. Зеленський** заявив, що проводить переговори щодо звільнення утримуваних громадян, які перебувають на непідконтрольних уряду територіях Донбасу та в Росії за двома окремими списками. Про це він сказав у Єрусалимі під час спілкування зі ЗМІ в рамках візиту до Ізраїлю. «Два треки, два списки. Список ми погодили у Мінську, будемо доповнювати перелік встановлених осіб. Готуватимемо цей трек – обмін з тимчасово окупованими територіями. І окремий трек – ми вже розпочали розмову з Російською Федерацією щодо обміну українців – усіх, включно з кримськими татарами, іншими українцями, які перебувають на території Росії», – цитує В. Зеленського його прес-служба. Президент

України прибув до Ізраїлю з робочим візитом, утім відмовився від участі у Всесвітньому форумі пам'яті Голокосту, який проходить у ці дні. В. Зеленський пояснив своє рішення бажанням поступитися місцем української делегації людям, які пережили Голокост. «Вирішили передати моє місце і місця делегації України цим мужнім, унікальним людям», – написав В. Зеленський у соціальній мережі Facebook. Він також запевнив, що ця відмова не скасовує вшанування українською делегацією пам'яті жертв трагедії

(Deutsche Welle. – Bonn. – 23.01.2020. – <https://p.dw.com/p/3WhBY>).

***

В. Зеленський розповів про мету переговорів з В. Путіним

Прямий діалог з президентом РФ **В. Путіним** потрібний, щоб повернути на батьківщину утримуваних у Росії українців, пояснив Президент України В. Зеленський. «Я по-іншому людей не заберу. Для мене це набагато важливіше амбіцій», – підкреслив він. В. Зеленський назвав результатом прямого діалогу з В. Путіним повернення моряків та кораблів, затриманих Росією в листопаді 2018 р. біля Керченської протоки. На його думку, Україна не є єдиною стороною, зацікавленою в урегулюванні конфлікту на Донбасі. «У мене відчуття, що це також потрібно Росії, це також потрібно Європі», – заявив В. Зеленський. Президент назвав конфлікт «великою бідною», що «назавжди залишить шрам між Україною та Росією». При цьому Київ не бачить урегулювання конфлікту «без повернення територіальної цілісності» України, підкреслив В. Зеленський. Як наголошує Президент України, питання виведення військ з окупованої території Донбасу залежить лише від Російської Федерації. «У плані виведення військ із тимчасово окупованої території, тут, звісно, лише Росія це може зробити, лише вони. Ці війська мають бути виведені з нашої території. Тут я поки що не бачу рішення», – зазначив президент

(Deutsche Welle. – Bonn. – 25.01.2020. – <https://p.dw.com/p/3WnYK>).

***

В. Зеленський: Україна і Польща знизили градус емоцій навколо питань минулого

Польща завжди буде підтримувати повернення до повної територіальної цілісності України. Про це заявив президент Польщі **А. Дуда** під час спільного брифінгу з українським колегою **В. Зеленським** в Освенцімі перед початком урочистих заходів з нагоди 75-річчя звільнення колишнього табору смерті Аушвіц-Біркенау. «Польща вимагає повернення до верховенства міжнародного права та непорушення норм міжнародного права, повернення до повної територіальної цілісності України. Це наша однозначна позиція, і Україна тут завжди може розраховувати на нашу однозначну позицію», – сказав А. Дуда. Президент Польщі також наголосив, що цілком підтримує стратегію В. Зеленського щодо припинення війни на Донбасі та повернення Україні її територій. Він також запропонував В. Зеленському спільно вшанувати пам'ять польських і українських солдатів, що воювали проти більшовиків на початку ХХ ст. За словами А. Дуди, тепер багато історичних питань між країнами, які раніше були проблемними, послідовно та спокійно вирішуються. У свою чергу В. Зеленський заявив, що Україна та Польща змогли знизити градус емоцій навколо проблемних питань минулого. Президент нагадав, що Україна зняла мораторій на пошуково-ексгумаційні роботи в польських похованнях на своїй території, після чого експерти з Польщі виконали перші розкопки у Львівській області. «Очікуємо, що Польща відновить пошкоджену українську могилу на горі Монастир і візьме її під захист», – зазначив В. Зеленський. Також Президент України підтримав пропозицію Всеукраїнського конгресу юдейських релігійних громад про присвоєння митрополиту А. Шептицькому почесного звання «Праведника народів світу». Він зазначив, що цього звання офіційно удостоєно понад 2,5 тис. українців, хоча тих, хто рятував євреїв, ризикуючи власним життям, було значно більше. В. Зеленський наголосив, що трагедія Голокосту назавжди залишила рани на серці українців. «Ми ніколи не забудемо, що серед шести мільйонів жертв Шоа кожен четвертий був з України. Ми ніколи не забудемо жахливі злочини, що сталися у Бабиному Яру, коли нацисти стратили понад 150 тисяч невинних», – сказав Президент

(Deutsche Welle. – Bonn. – 27.01.2020. – <https://p.dw.com/p/3WsVe>).

***

Україна обмінюється полоненими з проросійським сходом: ще один крок до врегулювання конфлікту

Відбувся обмін військовополоненими між Україною та самопроголошеними Донецькою і Луганською республіками. Багато країн, зокрема Франція і Німеччина, які виступили гарантами мирного мінського процесу, вважають, що ця подія є наступним кроком на шляху до врегулювання конфлікту. Однак звільнення кількох учасників кривавих подій на Майдані у 2014 р. викликало в Україні суперечливу реакцію. Незважаючи на тривалі напружені відносини між Україною і самопроголошеними республіками, це був перший прямий обмін полоненими між київським урядом і сепаратистами на сході за останні два роки. В Офісі Президента України заявили, що цей обмін повинен стати передвісником швидкого повернення додому всіх інших ув'язнених. Обмін став можливим після того, як Президенту України **В. Зеленському** вдалося 9 грудня в Парижі організувати зустріч «нормандської четвірки» (Росії, України, Німеччини та Франції), на якій обговорювалася реалізація мінських угод 2015 р. У зустрічі брали участь також канцлер Німеччини А. Меркель, президент Франції **Е. Макрон** і президент Росії **В. Путін**. З моменту приходу до влади В. Зеленського це перший його крок на шляху до врегулювання ситуації на Сході України

(El País. – Madrid. – 01.01.2020. –

https://elpais.com/internacional/2019/12/29/actualidad/1577648410_844005.html).

ФРАНЦІЯ

Е. Макрон: Великобританія повинна проявити гнучкість на переговорах після Brexit

Президент Франції **Е. Макрон** вказує на важливі сфери безпеки та інтересів ЄС, попросивши Великобританію «проявити гнучкість» під час переговорів щодо своїх майбутніх відносин з Європейським Союзом у наступному році. «Це будуть складні переговори, до яких наш переговорник М. Барньє повинен підходити холонокровно», – сказав Е. Макрон у заяві для преси. Він виклав два принципи,

якими слід керуватись на переговорах. «Збереження глибоких зв'язків зі Сполученим Королівством, а саме з питань зовнішньої політики, безпеки та захисту інтересів ЄС», – сказав Е. Макрон

(POLITICO. – Brussels. – 07.01.2020. – <https://www.politico.eu/article/macron-uk-must-show-flexibility-during-post-brexit-negotiation/>).

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СОЮЗ

ЛАТВІЯ

Е. Левітс подав пропозиції президенту ПАР про правове співробітництво у кримінальних справах

Президент Латвії **Е. Левітс** подав пропозиції президенту Південно-Африканської Республіки (ПАР) **С. Рамафосі** про правове співробітництво у кримінальних справах, повідомили в президентській прес-службі. Е. Левітс у рамках Всесвітнього економічного форуму в Давосі зустрівся з міністром закордонних справ ПАР П. Пандор, якій передав лист для президента держави. Е. Левітс також коротко поінформував главу МЗС ПАР про справу Х. Місане, і П. Пандор пообіцяла, що після повернення на батьківщину передасть цю інформацію Мін'юсту. Як повідомлялося, Сейм прийняв рішення звернутися до влади Данії з проханням не видавати громадянку Латвії Х. Місане ПАР

(Bb.lv. – Rīga. – 23.01.2020. – <https://bb.lv/statja/nasha-latvija/2020/01/23/levits-podal-predlozhenija-prezidentu-juar-o-pravovom-sotrudnichestve-po-ugolovnym-delam>).

США

Д. Трамп ігнорує дипломатичні ініціативи Греції

Президент США високо оцінив економічний прогрес Греції, але утримався від того, щоб звинуватити Анкару. Греція хоче, щоб **Д. Трамп** надавав їй країні американську підтримку в суперечці з Туреччиною щодо доступу до природного газу в Середземномор'ї – але президент США не прийняв її сторону. Прем'єр-міністр Греції К. Міцотакіс здійснює дипломатичну поїздку до Вашингтону, щоб підсилити підтримку того, що його уряд вважає порушенням суверенітету Греції з боку Туреччини. Але, незважаючи на посилення дипломатичної напруженості у Східному

Середземномор'ї та заяв американських чиновників, що відносини з Афінами «на високому рівні», Д. Трамп ухилився від звинувачення Анкари. Афіни були здивовані, коли наприкінці листопада Туреччина заявила, що підписала угоду з одним із ворогуючих лівійських урядів – адміністрацією, підтримуваною США – про демаркацію нових морських кордонів між двома країнами. Запропонована лінія кордону між Лівією та Туреччиною проходить поблизу грецького острова Крит. Грецький уряд розцінює захоплення моря як незаконне – як гру для доступу до ресурсів дна Середземного моря. Це позиція, яку підтримують ЄС, США та країни регіону

(POLITICO. – Brussels. – 10.01.2020. – <https://www.politico.eu/article/donald-trump-snubs-greece-kyriakos-mitsotakis-diplomatic-overtures/>).

УКРАЇНА

В. Зеленський запропонував ЄС прийняти Україну замість Британії

В. Зеленський запропонував Європейському Союзу прийняти Україну замість Великобританії. Про це він заявив 22 січня під час свого виступу на Всесвітньому економічному форумі в Давосі. «Ми бачимо своє майбутнє у Європейському Союзі. Що повинен зробити Європейський Союз для України – просто прийняти Україну до Європейського Союзу. Це дуже складні речі, хоча мені здається, що дуже прості рішення. Ми підписали угоду про асоціацію з ЄС, ми підтримуємо курс в ЄС. Але ми повинні розуміти, що не тільки Україна має і хоче у Європейській Союз», – сказав Президент. Він заявив, що багато країн підтримують Україну і бачать її майбутнє в ЄС разом із собою як рівноправного партнера

(TUT.BY. – Мінск. – 21.01.2020. – <https://news.tut.by/world/669761.html>).

ФРАНЦІЯ

Е. Макрон приїде до Польщі

Президент Франції **Е. Макрон** здійснить державний візит до Польщі 3–4 лютого, повідомляє Елісейський палац. Під час візиту президент Франції планує відвідати Варшаву та Краків. Президент Франції востаннє відвідував Польщу у 2013 р. Польсько-французькі відносини стали напруженими у 2016 р., коли Польща

відійшла від переговорів щодо закупівлі французьких гелікоптерів «Каракал» для польської армії. У результаті цього **Ф. Олланд** скасував свій візит до Польщі. У 2017 р. під час ескалації міграційної кризи у Європі Е. Макрон, який змінив Ф. Олланда на посту президента, неодноразово критикував Польщу за відмову приймати іммігрантів. Він також закликав накладати на країни, які зробили це, великі штрафи. Останні критичні заяви президента Франції щодо Польщі стосувалися боротьби зі зміною клімату. Французький лідер попередив, що якщо Польща не підтвердить свою участь у програмі ЄС щодо нейтральності клімату, її може бути виключено з механізму фінансової солідарності. Е. Макрон повинен був приїхати до Польщі навесні минулого року. Зустріч готувалася кілька місяців, але тоді уряд Об'єднаних правих побоювався, що лідер Франції підтримає опозицію до європейських виборів

(Rzeczpospolita. – Warsaw. – 19.01.2020. – <https://www.rp.pl/Dyplomacja/200119317-Prezydent-Macron-przyjedzie-do-Polski-3-lutego.html>).

АЗІЯ

ІРАН

Х. Рухані каже «ні» новій «угоді Трампа» для Ірану

Президент Ірану **Х. Рухані** відхилив «угоду **Трампа**» щодо заміни Іранського ядерного пакту, того самого дня президент США отримав підтримку своїй ідеї. Прем'єр-міністр Великої Британії Б. Джонсон знову згадав ідею заміни Спільного всеосяжного плану дій (JCPOA), який був розроблений для стримування ядерної програми Ірану, новою угодою, за посередництвом президента США. Д. Трамп «є чудовим торговцем, за власним рахунком та багатьма іншими», – заявив Б. Джонсон. «Давайте працювати разом, щоб замінити JCPOA і замість цього отримати угоду Трампа». Американський президент схвалив ідею, твітнувши: «Прем'єр-міністр Великобританії Б. Джонсон заявив, що ми повинні замінити угоду Ірану на угоду Трампа. Я згоден». Але Х. Рухані проти того, що він назвав «дивною» ідеєю Б. Джонсона. Зауваження Х. Рухані з'явилися після того, як Британія, Франція та Німеччина розпочали процес посередництва, спрямований на те, щоб змусити

Тегеран повернутися до дотримання лімітів, встановлених у його ядерній програмі, або потенційно зіткнутися з повторним застосуванням міжнародних санкцій. Європейські гаранти ядерної угоди Ірану борються за збереження пакту після одностороннього рішення Д. Трампа відкликати свій підпис під угодою та застосувати американські санкції проти Ірану

(POLITICO. – Washington. – 15.01.2020. – <https://www.politico.eu/article/rouhani-says-no-to-new-trump-deal-for-iran/>).

***

Президент Ірану просить вибачення

В Офісі Президента України оголосили, що президент Ірану **Х. Рухані** в телефонній розмові з **В. Зеленським** попросив вибачення за збиття українського «Боїнга». Розмова відбулася з ініціативи лідера Ірану. Президент Х. Рухані запевнив, що винні будуть притягнуті до відповідальності, яка повністю покладається на Тегеран. У своєму дописі у Twitter Х. Рухані висловив співчуття українському народу. «Внутрішнє розслідування збройних сил Ірану показало, що запуск ракет, внаслідок помилки, спричинив жахливу катастрофу і призвів до загибелі 176 невинних людей», – написав Х. Рухані, запевнивши, що Ісламська Республіка Іран «глибоко шкодує про цю катастрофічну помилку»

(Rzeczpospolita. – Warsaw. – 11.01.2020. – <https://www.rp.pl/Katastrofy/200119855-Prezydent-Iranu-prosi-o-przebaczenie.html>).

***

Д. Трамп заявив, що не хоче війни з Іраном

Президент США **Д. Трамп** не хоче вступати у збройний конфлікт з Іраном. Про це він заявив у Флориді. «Чи хочу я цього? Ні. Я хочу, щоб був мир. Я люблю мир», – заявив Д. Трамп, висловивши думку про те, що Іран також повинен прагнути до миру «більше, ніж будь-хто». «Так що я не передбачаю, що цей конфлікт відбудеться», – додав глава американської адміністрації

(Trend. – Баку. – 01.01.2020. – <https://www.trend.az/world/usa/3172060.html>).

***

Президент Ірану закликає країни регіону вигнати американські війська

Президент Ірану **Х. Рухані** заявив, що регіональні країни повинні вигнати військові сили Сполучених Штатів із регіону. «Регіональні країни повинні боротися, щоб покласти край військовій присутності Сполучених Штатів у регіоні та вигнати цих окупантів», – заявив Х. Рухані під час зустрічі з прем'єр-міністром Сирії І. Хамісом. Зі свого боку І. Хаміс заявив, що «присутність американських сил у Сирії є очевидним прикладом окупації». «Ми вважаємо, що регіональні країни повинні протистояти нелегітимній присутності США в регіоні», – заявив І. Хаміс (*Xinhua. – Beijing. – 14.01.2020. – http://www.xinhuanet.com/english/2020-01/14/c_138704644.htm*).

***

А. Меркель, Е. Макрон і Б. Джонсон закликали Іран повернутися до виконання ядерної угоди

Канцлер Німеччини А. Меркель, президент Франції **Е. Макрон** і прем'єр-міністр Великобританії Б. Джонсон закликали Іран повернутися до цілковитого виконання пунктів укладеної 2015 р. ядерної угоди. В оприлюдненій спільній заяві лідерів трьох європейських держав ідеться про «глибоку стурбованість» через вжиті Іраном заходи, що суперечать пунктам угоди. А. Меркель, Е. Макрон і Б. Джонсон наголосили на «значній важливості» повернення Ірану до виконання його зобов'язань у рамках ядерної угоди. Тож ужиті раніше іранською стороною заходи щодо виходу з угоди «потрібно скасувати», наголошується в заяві трьох європейських лідерів. Водночас А. Меркель, Е. Макрон і Б. Джонсон запевнили в цій заяві, що Німеччина, Франція та Великобританія, котрі належать до підписантів ядерної угоди з Іраном, і надалі дотримуватимуться пунктів цієї угоди (*Deutsche Welle. – Bonn. – 12.01.2020. – <https://p.dw.com/p/3W5Yc>*).

***

Дж. Трюдо закликав Х. Роухані до повного розслідування катастрофи літака МАУ

Прем'єр-міністр Канади Дж. Трюдо вимагає від Ірану проведення «повного та

всеосяжного розслідування» причин збиття літака авіакомпанії МАУ. Про це Дж. Трюдо повідомив після телефонних переговорів з президентом Ірану **Х. Роухані**. За словами Дж. Трюдо, той факт, що Іран визнав свою провину у збитті пасажирського авіалайнера, є «важливим кроком», однак за ним мусить бути «багато інших» кроків. «Нам потрібна цілковита ясність щодо того, як могла трапитися ця жахлива трагедія», – сказав Дж. Трюдо. Водночас канадський прем'єр дав зрозуміти, що Іран має взяти «цілковиту відповідальність» за те, що сталося
(*Deutsche Welle. – Bonn. – 11.01.2020. – <https://p.dw.com/p/3W3ft>*).

США

Д. Трамп пропонує Китаю допомогу у боротьбі з коронавірусом

Президент США **Д. Трамп** запропонував главі КНР С. Цзіньпіну допомогу в боротьбі проти поширення коронавірусу 2019-nCoV, через який у країні померло вже понад 80 людей. «Ми запропонували Китаю і главі КНР будь-яку допомогу, яка може бути необхідна. У нас є надзвичайні експерти», – написав американський президент у Twitter. Тим часом колишній віцепрезидент США Дж. Байден заявив, що Д. Трамп не здатен захистити від вірусу навіть США. «Продемонстровані невдалі судження Д. Трампа і його неодноразове неприйняття наукових висновків роблять його гіршою кандидатурою для того, щоб очолити нашу країну під час глобального виклику в галузі охорони здоров'я», – написав Дж. Байден. «Хвороби не зупиняються на кордонах. Їм не можна перекрити шлях, збудувавши стіну. Ми не можемо залишатися в безпеці, не допомагаючи іншим бути в безпеці», – додав Дж. Байден
(*Deutsche Welle. – Bonn. – 27.01.2020. – <https://p.dw.com/p/3WtJP>*).

ТАЙВАНЬ

Реакція Китаю на результати виборів на Тайвані

Сепаратисти будуть «смердіти 10 000 років», заявив найвищий дипломат китайського уряду, таким чином відреагувавши на переобрання президента Тайваню **Ц. Інвєнь**, яка залишилася на посаді, незважаючи на намагання Китаю отримати острів, на який він претендує. Після перемоги Ц. Інвєнь заявила, що Тайвань не поступатиметься загрозам та залякуванням з боку Китаю і що лише люди Тайваню

мають право вирішувати своє майбутнє. Виступаючи в Африці, державний радник Китаю Ванг Ї заявив, що принцип «єдиного Китаю», який визнає Тайвань частиною Китаю, уже давно став загальним консенсусом для міжнародної спільноти. «Цей консенсус не зміниться через місцеві вибори на Тайвані, і його не розхитають неправильні слова та дії певних західних політиків», – додав Ванг Ї, очевидно, посилаючись на держсекретаря США М. Помпео. Вітаючи Ц. Інвень, М. Помпео похвалив її за прагнення стабільності з Китаєм «в умовах невпинного тиску». У коментарі Міністерства закордонних справ Китаю Ванг Ї сказав, що «возз'єднання через Тайваньський пролив є історичною неминучістю». «Ті, хто розділив країну, будуть приречені на 10000 років сморіду», – сказав Ванг Ї, який відіграє одну з провідних ролей в управлінні у справах Тайваню в Китаї, використовуючи вираз, який означає увійти в історію з ганьбою

(Reuters. – London. – 13.01.2020. – <https://uk.reuters.com/article/uk-taiwan-election-china/separatists-will-stink-for-10000-years-china-says-after-taiwan-vote-idUKKBN1ZC0PO>).

ФРАНЦІЯ

Європейці закликають до спокою після того, як США вбили іранського генерала

Президент Франції закликає припинити «цикл насильства, провокацій та помсти» та зменшити напруженість між Сполученими Штатами та Іраном після вбивства К. Сулеймані. **Е. Макрон** намагається ліквідувати напруженість між США та Іраном: «Ми бачимо, що ескалація зростає, тоді як ми хотіли б, перш за все, стабільності та деескалації»

(POLITICO. – Brussels. – 05.01.2020. – <https://www.politico.eu/article/europeans-call-for-calm-after-us-strike-kills-iran-general-jean-yves-le-drian-emmanuel-macron/>).

ПІВДЕННА АМЕРИКА

БРАЗИЛІЯ

Індія запрошує президента Бразилії на парад Дня республіки

Президент Бразилії **Ж. Болсонару** стане головним гостем на цьогорічному параді Дня республіки 26 січня 2020 р. в Нью-Делі і він прибуде з чотириденним

державним візитом 24 січня 2020 р., повідомило Міністерство зовнішніх справ. Візит президента Бразилії до Індії відбуватиметься на запрошення прем'єр-міністра Індії Н. Моді. Це буде перший візит Ж. Болсонару до Індії. Президента Ж. Болсонару супроводжуватимуть сім міністрів, голова групи Бразилії та Індії в парламенті Бразилії, вищі посадові особи та делегація великого бізнесу. «Раніше Індія приймала бразильського президента як головного гостя на параді Дня республіки у 1996 та 2004 рр.», – ідеться в повідомленні міністерства

(*Xinhua. – Beijing. – 21.01.2020. – http://www.xinhuanet.com/english/asiapacific/2020-01/21/c_138723887.htm*).

ВЕНЕСУЕЛА

Президент Венесуели запрошує ООН та ЄС супроводжувати примирні переговори з опозицією

Президент Венесуели **Н. Мадуро** запросив делегатів від Європейського Союзу, Організації Об'єднаних Націй та урядів Аргентини, Мексики та Панами для супроводу примирних переговорів уряду з опозицією. Під час антиімперіалістичної акції в Каракасі Н. Мадуро закликав регіональні уряди та міжнародні організації стежити за процесом переговорів, оскільки обидві сторони намагаються домовитись про проведення законодавчих виборів. Н. Мадуро запропонував Генеральному секретарю Організації Об'єднаних Націй А. Гутеррешу назвати «комісію» спостерігачів за виборами, «щоб вони могли бути свідками того дня, коли венесуельський народ відновить свою Національну асамблею». «Конституція передбачає проведення (законодавчих) виборів у 2020 році», – сказав він, закликаючи венесуельців підготуватися до участі в опитуванні, оскільки «шлях Венесуели – це демократія, свобода, голосування». «Я хочу піти на вибори, в яких візьме участь уся опозиція», – сказав президент

(*Xinhua. – Beijing. – 24.01.2020. – http://www.xinhuanet.com/english/2020-01/24/c_138730794.htm*).

ГВАТЕМАЛА

Лідер Гватемали заявив, що Мексика планує утримувати біженців

Новий президент Гватемали зіткнувся з раннім тестом на його здатність керувати міграцією, оскільки сотні людей покинули Гондурас і попрямували до США. Президент **А. Джамматтей** успадкував суперечливу угоду, яку уряд його попередника підписав із Вашингтоном, і яка покликана змусити мігрантів з Гондурасу та Сальвадору шукати притулку в Гватемалі, а не у США. А. Джамматтей зустрівся з міністром закордонних справ Мексики М. Еббардом і після зустрічі сказав журналістам, що Мексика вирішила зупинити біженців. «Мексиканський уряд сказав нам, що не дасть їм пройти», – сказав А. Джамматтей
(Reuters. – London. – 15.01.2020. – <https://uk.reuters.com/article/uk-usa-immigration-honduras-guatemala/guatemalan-leader-says-mexico-plans-to-contain-new-caravan-idUKKBN1ZE2H5>).

***

Новий президент Гватемали розриває зв'язки з Венесуелою, як і обіцяв

Новий президент Гватемали **А. Джамматтей** розірвав дипломатичні зв'язки з урядом Венесуели і президентом **Н. Мадуро** та наказав закрити своє посольство в Каракасі. «Ми доручили міністру закордонних справ, який єдиний, хто залишився в посольстві у Венесуелі, повернутися, і що ми остаточно припинимо відносини з урядом Венесуели», – сказав А. Джамматтей. Він нещодавно вступив на посаду і вже казав, що розірве зв'язки, взявши на себе владу. Міністр закордонних справ Венесуели Х. Родрігес у відповідь у Twitter звинуватив А. Джамматтея у поклонінні адміністрації президента США **Д. Трампа**. «Його уряд, безумовно, стане ще одним поганим жартом», – написав Х. Родрігес
(Reuters. – London. – 16.01.2020. – <https://uk.reuters.com/article/uk-guatemala-politics-venezuela/guatemalas-new-president-cuts-ties-with-venezuela-as-promised-idUKKBN1ZF2RP>).

УРУГВАЙ

Аргентина перегляне 30 % «туристичного податку»

Аргентинський міністр туризму узяв на себе зобов'язання переглянути 30 % «туристичного податку», який застосовується, коли мандрівники з країни оплачують товари та послуги за кордоном у доларах США, заявив президент Уругваю **Т. Васкес**. Новий закон, який вдарить по традиційному аргентинському напрямку літнього

відпочинку у південній півкулі, її сусіда Уругваю, буде застосовуватися до всіх витрат, здійснених під час використання кредитних карток за межами країни. У інтерв'ю Т. Васкес заявив, що представники Уругвайської туристичної палати вирушили до Аргентини, щоб поговорити з представниками уряду **А. Фернандеса**. «Вони отримали те, що сподівались отримати: зобов'язання щодо певної потенційної гнучкості в термінах проведення заходу... та зобов'язання міністра туризму (М. Ламменса) переглянути ситуацію за 180 днів. Ми побачимо, що станеться», – сказав Т. Васкес. Речник міністерства туризму Аргентини відмовився від коментарів (*Reuters. – London. – 12.01.2020. – <https://uk.reuters.com/article/us-argentina-tax/uruguay-says-argentina-will-review-30-tourism-tax-media-idUKKBN1ZB0CG>*).

ПІВНІЧНА АМЕРИКА

США

Д. Трамп погрожує ЄС: Без торговельної угоди будуть «дуже високі» мита

Президент США **Д. Трамп** пригрозив Євросоюзу «дуже високими митами» на автомобілі та інші товари, якщо Брюссель не укладе торговельну угоду з Вашингтоном. Без угоди «США повинні будуть діяти», сказав президент США в інтерв'ю телеканалу CNBC на полях Всесвітнього економічного форуму в Давосі. Водночас Д. Трамп висловив переконання, що ЄС усе ж укладе торговельну угоду із США, оскільки «вони повинні». Президент США зазначив, що до цього часу поведився стримано в торговельному конфлікті з ЄС, бо хотів спершу вирішити суперечку з Китаєм. У розмові із журналістами Д. Трамп поскаржився, що країни ЄС експортують значно більше до США, аніж імпортують зі Сполучених Штатів. Перед відльотом із Давоса Д. Трамп поскаржився, що «домовитися із ЄС з питань торгівлі складніше, ніж з Китаєм»

(*Deutsche Welle. – Bonn. – 22.01.2020. – <https://p.dw.com/p/3WeAi>*).

АФРИКА

ЄГИПЕТ

Президент Єгипту і прем'єр-міністр Італії погодилися підтримати мирне врегулювання в Лівії

Президент Єгипту **А.-Ф. аль-Сісі** та прем'єр-міністр Італії Дж. Конте домовилися активізувати спільні зусилля, спрямовані на політичне вирішення лівійської кризи. Під час зустрічі в Каїрі обидва лідери обговорили питання Лівії та наголосили на підтримці політичного врегулювання конфлікту з метою відновлення стабільності країни та збереження її територіальної цілісності та ресурсів, заявив прес-секретар президента Єгипту Б. Раді. Зі свого боку Дж. Конте підтвердив бажання італійського уряду зміцнювати та розвивати відносини з Єгиптом. Він підкреслив необхідність продовження координації в регіональних питаннях, що становлять спільний інтерес, особливо з огляду на ключову роль, яку відіграє Єгипет як основний гарант безпеки та стабільності на Близькому Сході та у Східному Середземномор'ї (*Xinhua. – Beijing. – 14.01.2020. – http://www.xinhuanet.com/english/2020-01/14/c_138704805_2.htm*).

***

Президент Єгипту озвучив підтримку безпеки, стабільності Судану

Президент Єгипту **А.Ф. аль-Сісі** підкреслив стратегічну позицію Єгипту щодо підтримки безпеки та стабільності Судану, повідомляє офіс президента. У телефонній розмові з головою Суверенної ради Судана А.Ф. аль-Бурханом президент А.Ф. аль-Сісі високо оцінив глибоко вкорінені історичні зв'язки із Суданом. Зі свого боку, А.Ф. аль-Бурхан похвалив зусилля Єгипту щодо зміцнення співробітництва між обома країнами та підтримання безпеки та стабільності Судану, заявив пресекретар президента Б. Раді. Два лідери також торкнулися останніх подій, що стосуються спільних інтересів у регіоні, зокрема Лівійської кризи та переговорів про греблі в Ефіопії, додав Б. Раді (*Xinhua. – Beijing. – 17.01.2020. – http://www.xinhuanet.com/english/2020-01/17/c_138713298.htm*).

ТУНІС

Туніський президент та міністр ФРН обговорили лівійську кризу

Президент Тунісу **К. Саїд** обговорив події Лівії під час зустрічі з міністром закордонних справ Німеччини Х. Маасом, ідеться в заяві президента. К. Саїд

повторив, що вирішення лівійської кризи має базуватися на згоді всіх її фракцій від будь-якого іноземного втручання. Туніс висловив прихильність не втручатися у внутрішні справи Лівії та працювати над пошуком мирних рішень для припинення кровопролиття в сусідній країні, розбитій війною. Х. Маас також наголосив на необхідності політичного рішення для досягнення безпеки не лише в Лівії, а й у всьому регіоні. Він високо оцінив «важливу роль Тунісу в досягненні міцної стабільності в Лівії»

(Xinhua. – Beijing. – 24.01.2020. – http://www.xinhuanet.com/english/2020-01/24/c_138730174.htm).

МІЖНАРОДНЕ ЕКОНОМІЧНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

АЛЖИР

Президент Алжиру прийняв міністра фінансів Франції

Президент Алжиру **А. Тебун** прийняв з візитом міністра закордонних справ Франції Ж.-І. ле Дріана, повідомляють офіційні ЗМІ. У зустрічі також узяли участь чиновники двох країн. Раніше Ж.-І. ле-Дріан прийняв прем'єр-міністр А. Джеррад і провів переговори зі своїм алжирським колегою С. Букадумом. Ж.-І. ле Дріан заявив на спільній прес-конференції з С. Букадумом, що його країна прагне дати новий імпульс двостороннім зв'язкам. „Дві країни погодилися активізувати співпрацю на найвищому рівні до 2020 року в галузях безпеки, економіки, культури, юстиції та освіти», – додав він. С. Букадум зазначив, що Алжир і Париж погодилися «реактивувати різні механізми, які існують між нами, зокрема на рівні Алжирсько-Французького спільного економічного комітету». Він додав, що також обговорював французькі інвестиції в Алжир Le Drian та підтримку французьких бізнесменів, які вже є в Алжирі, або тих, хто бажає вийти на цей північноафриканський ринок

(Xinhua. – Beijing. – 22.01.2020. – http://www.xinhuanet.com/english/2020-01/22/c_138724672.htm).

АРГЕНТИНА

А. Фернандес встановив 31 березня кінцевим терміном для переговорів про заборгованість, за підтримки МВФ

Президент Аргентини **А. Фернандес** заявив, що встановив 31 березня кінцевим терміном для переговорів про величезний державний борг Аргентини і що Міжнародний валютний фонд схвалює напрям його уряду. Аргентина веде переговори з власниками облігацій та іншими кредиторами щодо реструктуризації близько 100 млрд дол. боргу, серед них МВФ, якому він заборгував близько 44 млрд дол. «Я думаю, що з цього моменту до 31 березня наша траєкторія стане більш зрозумілою», – сказав А. Фернандес в інтерв'ю

(Reuters. – London. – 13.01.2020. – <https://uk.reuters.com/article/uk-argentina-debt/argentinas-fernandez-sets-march-31-deadline-to-renegotiate-debt-says-has-imf-backing-idUKKBN1ZB0P4>)

АФГАНІСТАН

Президент Афганістану візьме участь у зустрічі в Давосі

Президент Афганістану **А. Гані** виїхав до Швейцарії, щоб узяти участь у щорічній зустрічі Всесвітнього економічного форуму (ВЕФ), повідомляє палац президента Афганістану. У заяві зазначається, що, крім участі у щорічній зустрічі ВЕФ, президент А. Гані зустрінеться з головою форуму, кількома главами держав та вищими посадовими особами країн-учасниць. «Президент А. Гані також виступить із промовою щодо майбутнього економіки та розвитку Афганістану», – зазначається в заяві

(Xinhua. – Beijing. – 21.01.2020. – http://www.xinhuanet.com/english/2020-01/21/c_138723831.htm).

ГАЇТІ

Через десятиріччя після великого землетрусу в Гаїті президент заявив, що система допомоги потребує капітального ремонту

Система міжнародної допомоги має глибокі недоліки і потребує капітального ремонту, заявив президент Гаїті **Ж. Моїз** через 10 років із того часу, як збіднілий острів країни Карибського моря зазнав одного з найбільш смертельних землетрусів в історії. Міжнародні організації пообіцяли мільярди доларів допомоги після землетрусу 12 січня 2010 р., хоча її використання з тих пір перебуває під ретельним наглядом експертів, але лише її частина перейшла безпосередньо до уряду Гаїті.

Експерти звинувачують у цьому погане управління, надмірну бюрократію, марнотратство та завищені контракти, які надавались здебільшого іноземним компаніям за відсутність прогресу, що надалі гальмувалася корупцією та політичною боротьбою за владу. «Існує серйозна проблема з методологією», – сказав Ж. Моїз в інтерв'ю в Національному палаці. Ж. Моїз, колишній експортер бананів, який вступив на посаду у 2017 р., заявив, що країни-одержувачі найкраще знають свої потреби та повинні говорити більше про те, як витрачається допомога. «Не було надійної, довгострокової політики щодо того, що робити з цими грошима», – заявив Ж. Моїз, звинувачуючи донорів і слабкі інституції Гаїті. «Це багато грошей, і я не знаю, що з ними було зроблено», – сказав Ж. Моїз

(Reuters. – London. – 12.01.2020. – <https://uk.reuters.com/article/uk-haiti-politics/decade-after-haitis-big-quake-president-says-aid-system-needs-overhaul-idUKKBN1ZB012>).

США

Д. Трамп у Давосі похвалився «небаченими» успіхами американської економіки

Президент США **Д. Трамп** під час виступу на Всесвітньому економічному форумі в Давосі похвалився небаченими успіхами американської економіки. За його словами, зміни в економіці країни були «вражаючими». Він нагадав присутнім, що говорив про розвиток американської економіки на форумі два роки тому. «Я сказав вам, що ми розпочали велике американське повернення. Сьогодні я пишаюсь тим, що Сполучені Штати перебувають у розпалі економічного буму, якого світ ніколи не бачив раніше», – заявив президент США. Головним питанням форуму були заявлені питання клімату. Однак Д. Трамп у своєму виступі заявив, що відвідує захід для заохочення інвестицій у США. «Америка процвітає і так, Америка виграє, як ніколи раніше», – підкреслив він. Американський президент також розповів про рекордно низький рівень безробіття у США, зростання фондового ринку та про мільйони нових робочих місць. Він наголосив, що інші країни мають слідувати прикладу США в розвитку економіки. «Роки економічного застою поступилися місцем бурхливому гейзеру економічних можливостей. Час скепсису закінчився», – наголосив він. Він також розкритикував «вічних пророків гибелі», які попереджають, що світ стоїть

перед великою екологічною кризою. «Ми повинні відкинути вічних пророків гибелі та їхні передбачення апокаліпсису», – наголосив він через кілька годин після виступу на форумі шведської екоактивістки Г. Тунберг. Водночас Д. Трамп заявив, що США приєднаються до початої на форумі ініціативи, у рамках якої по світу планується висадити трильйон дерев

(Deutsche Welle. – Bonn. – 21.01.2020. – <https://p.dw.com/p/3WY5T>).

ТУНІС

Президент Тунісу прийняв посадовця Європарламенту

Президент Тунісу **К. Саїд** прийняв віце-президента Європейського парламенту Ф. М. Касталдо, який очолює місію спостереження за виборами Європейського Союзу. Згідно із заявою президента, нарада дозволила представити підсумковий звіт місії про законодавчі та президентські вибори 2019 р. та переглянути результати діяльності місії. Ф. М. Кастальдо високо оцінив зусилля Незалежної вищої адміністрації з питань виборів, успіх виборчого процесу та позитивну взаємодію з виборцями Тунісу. Він наголосив «на партнерстві, що поєднує Туніс та ЄС, цінностях та принципах, які вони поділяють, посилаючись на повагу плюралізму, діалогу та прав людини»

(Xinhua. – Beijing. – 22.01.2020. – http://www.xinhuanet.com/english/2020-01/22/c_138724653.htm).

ТУРЕЧЧИНА

Росія і Туреччина протистоять одна одній у Лівії, але знову зустрічаються з приводу газопроводу

Президенти Туреччини **Р. Т. Ердоган** і Росії **В. Путін** символічно запускають у Стамбулі газопровід «Турецький потік», призначений для постачання Туреччині і Південній Європі російського газу через Чорне море «в обхід нестабільній і ворожій по відношенню до Москви України». Ця церемонія ілюструє вражаюче зближення між Росією і Туреччиною після дипломатичної кризи 2015 р. Однак це відбувається в розпал ескалації напруженості в Сирії та Лівії, де Москва й Анкара протистоять одна одній. Взаємна згода обумовлена хорошими особистими стосунками між В. Путіним і

Р. Т. Ердоганом, але також і тим, що вони взаємозалежні в економічному та енергетичному плані. Ця взаємозалежність здатна лише посилитися після введення в експлуатацію «Турецького потоку», будівництво якого почалося у 2017 р. За допомогою нового газопроводу Туреччина забезпечує поставки у свої великі енерговитратні міста на заході і ще більше стверджується як найважливіший енергетичний центр

(Le Monde. – Paris. – 08.01.2020. – https://www.lemonde.fr/afrique/article/2020/01/08/la-russie-et-la-turquie-s-opposent-en-libye-mais-se-retrouvent-autour-d-un-gazoduc_6025158_3212.html).

УКРАЇНА

В. Зеленський у Давосі пообіцяв інвесторам особливі умови

Президент України **В. Зеленський** під час виступу на Всесвітньому економічному форумі в Давосі запропонував ініціативи для інвесторів, які вкладатимуть кошти в Україні. Зокрема, він заявив про можливість надання податкових канікул. Той, хто інвестує в Україну понад 100 млн дол., отримає персонального «опікуна» від уряду, заявив В. Зеленський

(Deutsche Welle. – Bonn. – 22.01.2020. – <https://p.dw.com/p/3Wf2i>).

***

Росія та Україна підписали угоду щодо забезпечення постачання газу у Європу

Україна та Росія підписали угоду, яка гарантує, що російський газ продовжуватиме постачатися через територію України до Європи протягом наступних п'яти років. Київ, який перебуває у конфлікті з Москвою з 2014 р., отримає в цей період еквівалент 7 млрд дол. на використання своєї території, життєво важливі кошти для бюджету. Угода, яка була підписана лише за 24 год. до закінчення чинного десятирічного контракту, запобігла можливій перешкоді потоку російського газу до Європи. Угода була підписана після п'ятиденних переговорів, які відбулися після зустрічі президента Росії **В. Путіна** з українським колегою **В. Зеленським** на початку грудня минулого року в Парижі. Угода дозволяє уникнути можливого конфлікту між Росією та Європою, від чого Україна виграє фінансово. Європейський Союз був

стурбований тим, що російські поставки газу через Україну можуть бути припинені, якщо діюча угода закінчиться без її поновлення

(O Globo. – Rio de Janeiro. – 01.01.2020. – <https://oglobo.globo.com/mundo/russia-ucrania-assinam-acordo-que-garante-fornecimento-de-gas-para-europa-24167923>).

ЕКОНОМІЧНА ВІЙНА ТА САНКЦІЇ

ІРАК

Д. Трамп погрожує Іраку санкціями за виведення американських військових

Президент США **Д. Трамп** погрожує Іраку масштабними санкціями, якщо Багдад примусить вивести американських військових з країни. «Ми запровадимо проти них такі санкції, яких вони не бачили ніколи раніше. У порівнянні іранські санкції будуть здаватися доволі м'якими», – заявив він. Крім того, США не виведуть своїх військових без отримання компенсацій за свої інвестиції в Іраку, які вони робили протягом багатьох років, зазначив Д. Трамп. За його словами, спорудження головної військово-повітряної бази в Іраку коштувало мільярди доларів. «Ми не підемо, поки вони нам за це не заплатять», – наголосив президент США

(Deutsche Welle. – Bonn. – 06.01.2020. – <https://p.dw.com/p/3VkpV>).

ПІВДЕННА КОРЕЯ

Президент Південної Кореї М. Ч. Ін домагатиметься звільнення Північної Кореї від санкцій ООН

Президент Південної Кореї М. Ч. Ін заявив, що він може домогтися відміни санкцій ООН, введених проти Північної Кореї для досягнення поліпшення міжкорейських відносин, які, на його думку, допоможуть відновити ядерні переговори між Пхеньяном і Вашингтоном. Раніше М. Ч. Ін висловлював такі думки, незважаючи на зовнішні побоювання, що будь-яке скасування санкцій може підірвати зусилля США щодо ліквідації ядерного арсеналу Північної Кореї. На новорічній прес-конференції М. Ч. Ін заявив, що посилення міжкорейської співпраці сприятиме досягненню прогресу в ядерній дипломатії між Північною Кореєю та США та допоможе зібрати міжнародну підтримку звільнення від санкцій

*(The Associated Press. – New York. – 14.01.2020. –
<https://apnews.com/a38da362d176402226844fec7c13d5cb>).*

ПІВДЕННИЙ СУДАН

США вводять санкції проти віце-президента Південного Судану

Сполучені Штати ввели санкції проти першого віце-президента Південного Судану Т. Д. Гая як останній крок Вашингтону щодо тиску на політиків країни для формування уряду єдності, повідомляє Міністерство фінансів США. Міністерство заявило, що Т. Д. Гай організував і керував передбачуваними вбивствами опозиційного політика А. І. Езібона та адвоката з прав людини Д. С. Луака, намагаючись зміцнити свою позицію в уряді та залякати членів опозиції. Прес-секретар президента Південного Судану **С. Киїра** А. В. Атені заявив Reuters після оголошення санкцій, що такий хід Вашингтона погіршить ситуацію в країні. Т. Д. Гай «дуже допомагає у здійсненні миру і... його слід заохочувати», – сказав речник, додавши, що не було жодних доказів того, що будь-які державні чиновники були причетні до вбивств. Т. Д. Гай, колишній губернатор регіону, багатого нафтою, уже давно є потужним урядовим діячем країни, який тісно пов'язаний з президентом С. Киїром. Державний секретар США М. Помпео виступив із заявою, в якій закликав лідерів уряду та опозиції відсторонитися від тих, хто псує мирний процес. Він зазначив, що Т. Д. Гай від імені С. Киїра діяв, щоб «розділити і посіяти недовіру, розширити конфлікт у Південному Судані та перешкодити примиренню та мирному процесу»

(Reuters. – London. – 08.01.2020. – <https://uk.reuters.com/article/uk-usa-southsudan-sanctions/u-s-imposes-sanctions-on-south-sudanese-vice-president-idUKKBN1Z7294>).

ІМІДЖ ПРЕЗИДЕНТІВ

ІНДОНЕЗІЯ

В Індонезії понад 40 людей загинули через повені

Президент Індонезії висловив співчуття з приводу загибелі 43 людей у столиці Індонезії Джакарті, її передмістях і провінції Бантен на острові Ява через зливи, які викликали повені і зсуви. Президент Індонезії **Дж. Відодо** заявив про перенесення

столиці з Джакарти в південно-східну частину острова Калімантан, де з нуля побудують місто. Витрати на проект оцінили в 33 млрд дол., його планують завершити до 2024 р. Однією з причин цього рішення стали постійні повені в Джакарті. Місто побудували в болотистій місцевості на березі Яванського моря, близько 40 % його території лежить нижче рівня моря. Щорічно земля просідає в середньому на 15 см, тобто столиця Індонезії в буквальному сенсі йде під воду. За оцінками вчених, 95 % Джакарти потоне до 2050 р.

(Tut.by. – Минск. – 02.01.2020. – <https://news.tut.by/world/667392.html>).

АНГОЛА

І. Душ Сантуш, найбагатша жінка Африки, яка зробила Анголу однією з найбідніших країн світу

І. Душ Сантуш, дочка колишнього президента Анголи **Ж. Е. Душ Сантуша**, мала міжнародну мережу юристів та банкірів, які допомогли їй заробити 2 млрд дол. Вона вважається найбагатшою жінкою Африки, набувши свого статусу завдяки корупції, згідно з журналістським розслідуванням. Досє, опубліковане Міжнародним консорціумом журналістських розслідувань у співпраці з 36 ЗМІ, ґрунтується на понад 715 тис. конфіденційних документах та сотнях інтерв'ю. Корупція та недобросовісний бізнес зробили І. Душ Сантуш найбагатшою жінкою Африки, перетворивши Анголу, країну з великими ресурсами, такими як нафта та алмази, в одну з найбідніших держав світу. Згідно з розслідуванням, компанії І. Душ Сантуш користувалися протягом багатьох років державними контрактами, наданими її батьком, від податкових пільг, ліцензій на телекомунікації та прав на видобуток алмазів. Дочка колишнього президента Анголи та її чоловік керують великою бізнес-імперією з-понад 400 компаній та дочірніх підприємств і мають ексклюзивну власність по всьому світу, включаючи особняк за 55 млн дол. у Монте-Карло, 35-мільйонну яхту та розкішну резиденцію на штучному острові в Дубаї

(El Mundo. – Madrid. – 20.01.2020. –

<https://www.elmundo.es/internacional/2020/01/20/5e256076fc6c838a608b458b.html>).

***

Ангола та Конго закликають І. Душ Сантуш співпрацювати з органами правосуддя після заморожування активів

Президенти Анголи та Конго заявили, що дочка мільярдера попереднього лідера Анголи **Ж. Е. Душ Сатуша** І. Душ Сантуш та її конголезький чоловік С. Доколо повинні співпрацювати з органами правосуддя після заморожування їхніх активів. У заяві президенти заявили, що «найкращий шлях для І. Душ Сантуш та С. Доколо – максимальна співпраця з компетентними органами держави та судом Анголи»

(Reuters. – London. – 05.01.2020. – <https://uk.reuters.com/article/uk-angola-corruption/angola-and-congo-tell-dos-santos-to-cooperate-with-justice-after-asset-freeze-idUKKBN1Z40RE>).

***

І. Душ Сантуш з Анголи побореться за президентство, незважаючи на звинувачення

Найбагатша жінка в Африці та дочка колишнього президента Анголи І. Душ Сантуш висловила інтерес до висування своєї кандидатури в президенти, незважаючи на заморожування її активів та звинувачення у присвоєнні понад мільярда доларів державних грошей. Це молодша дочка колишнього президента **Ж. Е. Душ Сантуша**, який керував Анголою протягом 38 років. На запитання в інтерв'ю португальському телеканалу, чи зацікавлена вона в ролі президента, вибори якого відбудуться у 2022 р., І. Душ Сантуш відповіла: «Це можливо»

(Reuters. – London. – 16.01.2020. – <https://uk.reuters.com/article/uk-angola-election-dossantos/angolas-dos-santos-moots-presidency-run-despite-charges-idUKKBN1ZF0YF>).

БОЛІВІЯ

Е. Моралес: «Я вітаю Санчеса, але я проти незалежності Каталонії та сепаратизму»

Колишній президент Болівії **Е. Моралес**, перебуваючи в Аргентині після відставки через фальсифікації на виборах, наголошує, що він є жертвою «державного перевороту». Е. Моралес відтворив свій президентський кабінет у скромному місцевому будинку в районі Сан-Тельмо в Буенос-Айресі і планує своє повернення зі

столиці Аргентини після перемоги, яку він уже сприймає як належне, своєї партії на наступних виборах у травні

(El Mundo. – Madrid. – 08.01.2020. –

*<https://www.elmundo.es/internacional/2020/01/08/5e15ab8efc6c83c03d8b4694.html>).
****

Екс-президент Болівії Е. Моралес закликав по радіо до формування збройних угруповань

Колишній президент Болівії **Е. Моралес** підтвердив свій заклик щодо формування збройних груп, запис якого просочився на громадському радіо. Виступаючи ексклюзивно перед Reuters в Аргентині, де він перебуває у вигнанні, колишній президент підтвердив достовірність свого голосу в записі, відтвореному на болівійському радіо, де він закликав створити озброєні бойові батальйони, «як у Венесуелі». За його словами, люди мають право захищати себе, якщо нова влада нападе на них. За його словами, він не мав на увазі озброєння гарматами і посилався на групи захисту громадян, які завжди вільно існували. «У Болівії, якщо збройні сили розстрілюють людей, убивають людей, люди мають право організувати свій захист», – сказав він в інтерв'ю Reuters. «Ми не розмовляємо зброєю, вона більше схожа на рогатки», – сказав він. «У деяких випадках (ці групи) називали міліцією, в інші часи їх називали профспілковою охороною або профспілковою міліцією, а в деяких місцях – комунальною охороною. Це не нове». У записі, опублікованому радіостанцією Кавсачун Кока Тропіко, Е. Моралес заявив, що він та його прихильники були «надто довірливими» перед минулими президентськими виборами, і повинні були мати «план Б»

*(Reuters. – London. – 13.01.2020. – <https://uk.reuters.com/article/uk-bolivia-evo/bolivia-exiled-ex-president-morales-calls-on-radio-for-armed-militias-idUKKBN1ZC060>).
****

Партія Е. Моралеса надає імунітет колишньому президенту

Рух до соціалізму (МАС) схвалив законопроект у сенаті, спрямований на захист свого лідера **Е. Моралеса** та решти керівників колишнього уряду. Він був названий

«Законом про дотримання прав людини», а у першій редакції він був відомий, як «Закон про гарантії». Але більше цей закон схожий на надання імунітету Е. Моралесу, якщо він вирішить повернутися в країну зі свого притулку в Буенос-Айресі. Законопроект тепер повинен повернутися до Нижньої палати, оскільки деякі зміни були внесені в початковий текст. Але все свідчить про те, що депутати від МАС, яких наразі більшість у парламенті, затвердять його без великих труднощів. «Я не збираюсь приймати жоден закон, який би суперечив Конституції, який порушує права. Я збираюся це робити і я це роблю», – сказала Є. Копа, голова сенату, який підтримує певну гармонію з тимчасовим урядом **Ж. Анес**

(El Mundo. – Madrid. – 11.01.2020. –

<https://www.elmundo.es/internacional/2020/01/11/5e1a15a6fdddffac2a8b45d0.html>).

ВІРМЕНІЯ

Захист экс-президента Вірменії Р. Кочаряна представить касаційну скаргу про його звільнення

Адвокатська команда колишнього президента Вірменії **Р. Кочаряна** представить скаргу до Касаційного суду проти рішення Апеляційного суду про неможливість звільнення її підзахисного під заставу. Про це повідомив журналістам адвокат Р. Кочаряна А. Алумян. «8 січня ми представимо клопотання до Касаційного суду з вимогою скасувати рішення Апеляційного суду про неможливість звільнити нашого підзахисного під заставу», – зазначив він. 20 грудня Апеляційний суд Вірменії залишив у силі рішення суду загальної юрисдикції і відхилив клопотання адвокатів Р. Кочаряна про звільнення колишнього лідера Вірменії під заставу

(Zerkalo. – Баку. – 03.01.2020. – <https://zerkalo.az/zashhita-eks-prezidenta-armenii-kocharyana-predstavit-kassatsionnuyu-zhalobu-o-ego-osvobozhdenii/>).

ВЕНЕСУЕЛА

Президент Венесуели Н. Мадуро заявив, що готовий до діалогу зі США

Президент Венесуели **Н. Мадуро** заявив, що в найближчому майбутньому можуть відбутися «значні зміни», якщо Вашингтон проведе з ним прями переговори. «Якщо буде повага між урядами, незалежно від того, наскільки великі Сполучені

Штати, і якщо буде діалог, обмін правдивою інформацією, то будьте впевнені, ми зможемо створити новий тип узаємин», – наголосив він. Н. Мадуро заявив, що готовий провести переговори з обговорення умов для зняття санкцій США. Водночас Н. Мадуро уточнив, що, ймовірно, буде складно досягти згоди про те, що він, венесуельська опозиція і Вашингтон розуміють під вільними і чесними виборами. «Мені здається, нам варто більше думати про загальну картину відносини через 5–10 років. Відносин до кінця 21 століття», – зазначив він (*Deutsche Welle*. – <https://p.dw.com/p/3WQZl>).

ГАМБІЯ

Я. Джамме заборонили повертатися до Гамбії

Гамбія попередила свого экс-лідера **Я. Джамме** не намагатися повернутися додому зі свого заслання в Екваторіальній Гвінеї. Безпека Я. Джамме не може бути гарантована, якщо він повернеться без дозволу, заявив представник уряду. Речник партії Я. Джамме сказав, що він може повернутися в будь-який час. Я. Джамме опинився у вигнанні в Екваторіальній Гвінеї після того, як відмовився визнати свою поразку на виборах у грудні 2016 р. Захопивши владу шляхом перевороту в популярній туристичній країні в 1994 р., він продовжував проводити регулярні вибори, але пізніше був звинувачений у порушенні прав людини, включаючи позасудові вбивства, тортури та свавільне затримання. Звинувачення прозвучали впродовж минулого року на громадських слуханнях Комісії правди, примирення та репарацій, організованих його наступником, президентом **А. Барроу**. Сам Я. Джамме відмовився співпрацювати з комісією

(*BBC*. – London. – 12.01.2020. – <https://www.bbc.com/news/world-africa-51082371>).

ЕСТОНІЯ

Президент Естонії К. Кальюлайд прибула в Антарктику

Зміна клімату є глобальною проблемою, вирішувати яку світовій спільноті необхідно спільно, вважає президент Естонії **К. Кальюлайд**. Про це вона заявила, прибувши на острів короля Георга (Кінг-Джордж) в Антарктиці. В Антарктиці президент візьме участь в урочистих заходах, присвячених 200-річчю відкриття

материка, і зустрінеться з учасниками експедиції, яку естонська делегація здійснює на вітрильнику «Адмірал Беллінсгаузен». К. Кальюлайд має намір відвідати різні наукові станції на острові Кінг-Джордж, острові Десепшн, а також гавань Порт Локр. Президентська прес-служба окремо виділила той факт, що завдяки сучасним технологіям, навіть перебуваючи в Антарктиді, президент залишається доступною для зв'язку зі світом

(Stolitsa. – Таллін. – 21.01.2020. – <https://stolitsa.ee/estoniya/prezident-kersti-kalyulayd-pribyla-v-antarktiku>).

КОЛУМБІЯ

Президент Колумбії заявив, що в минулому році було знищено рекордну кількість кокаїнових полів

У минулому році в Колумбії, головному джерелу коки, основного інгредієнта кокаїну, було знищено понад 100 тис. га врожаю, заявив президент **І. Дуке**. Країна Анд зазнавала неодноразового тиску з боку Сполучених Штатів, які є одними з основних країн для збуту кокаїну, щоб зменшити вирощування коки, особливо коли в останні роки з'явилися показники високого врожаю. Адміністрація президента США **Д. Трамп** поставила високу оцінку зусиллям І. Дуке щодо активізації ліквідації полів. Колумбійський уряд мав на меті знищити 80 тис. га минулого року. «Відтепер ми, без сумніву, зіткнемося з проблемою повторної посадки, але Колумбія чітко поставила собі за мету зменшити на 50 % площі, які засаджені незаконними культурами до кінця 2022 або 2023 років», – заявив І. Дуке

(Reuters. – London. – 09.01.2020. – <https://uk.reuters.com/article/uk-colombia-drugs/colombia-eradicates-record-amount-of-coca-fields-last-year-president-says-idUKKBN1Z82BC>).

ЛІВАН

Президент Лівану вважає, що країна переживає найгіршу кризу в історії

Президент Лівану **М. Аун** заявив, що Ліван переживає найгіршу економічну, фінансову та соціальну кризу за всю свою історію, ідеться в повідомленні відомства президента. «Економічні кризи у світі погано вплинули на нашу економіку. Війни в сусідніх країнах закрили життєво важливі дороги, які використовувались для

експорту ліванської продукції, що вплинуло на наш торговий, промисловий та сільськогосподарський сектори, не слід забувати про потік великої кількості сирійських біженців», – сказав М. Аун під час візиту міжнародного дипломатичного корпусу в Ліван до палацу Баабда. М. Аун зазначив, що всі ці кризи призвели до зростання злочинів та крадіжок до безпрецедентного рівня. М. Аун наголосив, що він доклав величезних зусиль для подолання економічної кризи, але вони не отримали очікуваних позитивних результатів через різні перешкоди. «Економічний та фінансовий тиск вивів людей на вулиці, щоб висловити свої вимоги, які включають боротьбу з корупцією», – сказав він. Останні три місяці в Лівані спостерігають загальнонаціональні протести, люди висловлюють вимоги до повної зміни політичної системи, що призвело до збіднення людей та погіршення фінансової та економічної ситуації в країні

(Xinhua. – Beijing. – 14.01.2020. – http://www.xinhuanet.com/english/2020-01/14/c_138704447.htm).

НИГЕРІЯ

Е. Джошуа «на колінах» перед президентом Нігерії М. Бухарі

Британського боксера Е. Джошуа сфотографували коли він став на коліна перед президентом Нігерії **М. Бухарі** в Лондоні. Е. Джошуа, який має нігерійське походження, також сказав присутнім на події, що виступатиме за Нігерію, коли це буде потрібно. Фотографії отримали неоднозначний відгук у соціальних мережах, а критиків М. Бухарі розлютило, що Е. Джошуа не згадав про виклики нігерійської молоді. Е. Джошуа в Instagram зазначив: «Справа не в політиці. Справа в культурі та повазі до старшого покоління». Однак інші похвалили Е. Джошуа за те, що він прийняв своє нігерійське коріння, і за те, що став на коліна перед М. Бухарі – традиційний прояв поваги до старших у Нігерії

(BBC. – London. – 20.01.2020. – <https://www.bbc.com/news/world-africa-51181203>)

ПІВДЕННА КОРЕЯ

Рейтинг схвалення президента Південної Кореї зріс до 47 %

Рейтинг схвалення президента Південної Кореї **М. Ч. Іна** зріс до 47,0 %,

показало щотижневе опитування. Згідно з опитуванням Realmeter, негативна оцінка управління президента державними справами знизилася до 49,9 %

(*Xinhua. – Beijing. – 23.01.2020. – http://www.xinhuanet.com/english/2020-01/23/c_138728867.htm*).

ПАКИСТАН

Колишній президент Пакистану П. Мушарраф ухилився від смертного вироку

Вищий суд міста Лагор у Пакистані визнав неконституційним смертний вирок екс-президенту країни **П. Мушаррафу**. Троє суддів, які головували на засіданні, одноголосно вирішили, що справу проти колишнього глави держави відкрили з порушенням закону. Нині колишній очільник Пакистану перебуває в Дубаях, куди його відпустили на лікування. П. Мушаррафу обвинуватили у держзраді у 2013 р. Приводом для цього стало призупинення у 2007 р. дії Конституції країни та арешт суддів Верховного суду Пакистану. П. Мушарраф прийшов до влади у Пакистані в результаті військового перевороту у 1999 р. Він був очільником держави з 2001 до 2008 рр. Генерал П. Мушарраф став першим військовим правителем, який коли-небудь постав перед судом у Пакистані за порушення Конституції

(*El Mundo. – Madrid. – 13.01.2020. –*

<https://www.elmundo.es/internacional/2020/01/13/5e1c9ccc21efa070248b457e.html>).

***

Суд у Пакистані скасував смертну кару екс-президентові П. Мушаррафу

Суд у пакистанському місті Лахор скасував ухвалу спеціальної судової колегії, яка в грудні 2019 р. засудила до страти колишнього президента Пакистану **П. Мушаррафа**. Про рішення суду в місті Лахор повідомив прокурор А. Хан. За словами А. Хана, створення спеціальної судової комісії для слухань у справі екс-президента було «нелегальним», тож ухвалений тоді вирок не має жодної юридичної сили. Говорячи про П. Мушаррафа, прокурор зазначив, що колишній глава держави тепер «вільна людина». Адвокат екс-президента Пакистану підтвердив інформацію про визнання неконституційним судового вироку для його підзахисного

(Deutsche Welle. – Bonn. – 13.01.2020. – <https://p.dw.com/p/3W8c8>).

***

Смертну кару экс-президенту Пакистану відмінили

Суд у Пакистані скасував смертний вирок, винесений колишньому президенту **П. Мушаррафу**, визнавши судовий процес неконституційним. Генерал П. Мушарраф оскаржив створення спеціального суду, який визнав його винним у державній зраді. Верховний суд у Лахорі став на бік генерала, який захопив владу під час перевороту 1999 р. та був президентом з 2001 до 2008 рр. Це рішення означає, що П. Мушарраф став «вільною людиною». «Подання скарги, склад суду, відбір команди обвинувачення визнані незаконними... І наприкінці дня було відмінено рішення суду», – заявив урядовий прокурор І.А. Хан

(BBC. – London. – 13.01.2020. – <https://www.bbc.com/news/world-asia-51093842>).

ПАРАГВАЙ

У президента Парагваю діагностували денге, хворобу, яка вразила вже 1800 людей у країні

У президента Парагваю **М. Абдо Бенітеса** діагностували лихоманку денге. Про це повідомив міністр охорони здоров'я країни Х. Массолені. Міністр зазначив, що 21 січня у Бенітеса погіршилося самопочуття. У нього піднялася температура до 38,5 градусів і з'явилися характерні для денге симптоми. «Ми маємо у своєму розпорядженні результати аналізів, які підтверджують, що президент хворий на денге» – сказав Х. Массолені. Попри виявлену хворобу, М. Абдо Бенітеса не було госпіталізовано. Він перебуває в резиденції. Як повідомлялося, у Парагваї від початку 2020 р. зареєстровано 94 випадки денге в семи регіонах. Зокрема, два випадки смерті від лихоманки підтверджених лабораторно

(El Mundo. – Madrid. – 23.01.2020. –

<https://www.elmundo.es/internacional/2020/01/23/5e295e7ffc6c83da1a8b45c1.html>).

США

В умовах війни американці об'єднуються навколо Д. Трампа

Автор статті зазначає, що «президент США **Д. Трамп** не мав такої підтримки з

початку свого терміну». Наразі нація об'єднується навколо нього в умовах зіткнення з Іраном. Через кілька днів з моменту вбивства американськими безпілотниками К. Сулеймані, одного з найважливіших іранських командувачів, в опитуваннях RealClearPolitics вказується, що 45,2 % американців позитивно оцінюють дії Д. Трампа. «Це найвищий показник з 20 лютого 2016 р., тобто початку президентства Д. Трампа», – зазначає видання

(Rzeczpospolita. – Warsaw. – 08.01.2020. – <https://www.rp.pl/Prezydent--USA/200109601-W-obliczu-wojny-Amerykanie-jednocza-sie-wokol-Trumpa.html>).

***

Іноземні дипломати готуються до ще 4-х років президентства Д. Трампа

Переобрання президента США буде геополітичним землетрусом. «Найкращі та найгірші часи – бути дипломатом у Сполучених Штатах», – пише автор публікації. За президентства **Д. Трампа** передбачуваність, якої так прагнуть послы, зникає. Але це також означає, що дипломатична експертиза потрібна як ніколи – треба не допустити, щоб цілі країни були зруйновані одним президентським твіттом, а звинувачували когось іншого. POLITICO поспілкувався з-понад десятком європейських дипломатів та чиновників Держдепартаменту щодо можливості другого терміну Д. Трампа. Загальний висновок: це був би геополітичний землетрус. Більшість одностайні у своєму передбаченні, що ще чотири роки Д. Трампа будуть представляти собою таку ступінь землетрусу за шкалою Ріхтера, що останні кілька років нестабільності будуть відчуватись у порівнянні легким тремором

(POLITICO. – Brussels. – 03.01.2020. – <https://www.politico.eu/article/donald-trump-four-more-years/>).

***

Президент США твітить, світ тремтить

Д. Трамп твітить часто. Там він виливає розчарування, захищається від критики, коментує події та оголошує державні чи міжнародні рішення. Часто під покровом ночі. Немає іншого президента у світі, який би настільки інтенсивно та без фільтру експертів з PR писав би в соціальній мережі. Те, що буде в профілі

президента в певний день, має вплив на світову політику та економіку. Записи Д. Трампа сповнені риторичних питань, знаків оклику та навіть образливих слів. «Твіттер підходить для сильних, емоційних висловлювань. Це відповідає стилю спілкування президента», – зазначає доктор Д. Колдвелл, лінгвіст з Університету Південної Австралії та автор аналізу публікацій «Д. Трамп у Твіттері», опублікованих у науковому журналі «Мова та спілкування». Діяльність Д. Трампа в Твіттері, де він має майже 68 мільйонів підписників, аналізується всіма. На цю тему проводяться дослідження, пишуться наукові статті та навіть книги. Останнім часом, наприклад, увагу аналітиків привертає частота його публікацій. Як виявляється, чим більше президент збуджується, тим частіше він добирається до Твіттер. Експерти Національного громадського радіо (NPR) підраховали, що Д. Трамп розміщував у Твіттері в середньому близько 50 коментарів на тиждень на початку свого терміну. Після того, як Р. Мюллер опублікував звіт про т. зв. російське розслідування, діяльність президента на цьому сайті зросла до 200 записів на тиждень. Ця цифра зросла до 275 після того, як було розкрито зміст його розмови з Президентом України **В. Зеленським** та понад 400 записів на тиждень за кілька днів до голосування за імпічмент у Палаті представників

(Rzeczpospolita. – Warsaw. – 14.01.2020. – <https://www.rp.pl/Prezydent--USA/200119647-Prezydent-tweetuje-swiat-drzy.html>).

***

Іранський депутат пропонує винагороду за вбивство Д. Трампа

Депутат парламенту Ірану А. Хамза запропонував винагороду у три мільйони доларів за вбивство президента Сполучених Штатів Америки **Д. Трампа**. Зухвала пропозиція пролунала під час засідання іранського парламенту. «Заявляю від імені народу провінції Керман, що ми заплатимо винагороду у три мільйони доларів готівкою будь-кому, хто вб'є Трампа», – заявив А. Хамза. Інших деталей стосовно того, хто саме ухвалив рішення запропонувати таку винагороду, іранський законодавець не повідомив

(Deutsche Welle. – Bonn. – 21.01.2020. – <https://p.dw.com/p/3WXla>).

ТАЙВАНЬ

Ц. Інвень, перша жінка-президент Тайваню

Ц. Інвень увійшла в історію у 2016 р. як перша жінка-президент Тайваню. Ц. Інвень позиціювала себе захисником суверенітету Тайваню проти думки Китаю, що острів має бути об'єднаний з материком. Її головний конкурент від партії Гоміньдань, Х. Куо-ю, підштовхував до більш тісних відносин з Китаєм. Але коли антикитайські протести охопили Гонконг у 2019 р., побоювання того, що це може означати для майбутнього Тайваню, почали зростати – і це врятувало Ц. Інвень. Її кампанія проштовхувала думку про те, що її партія – Демократична прогресивна партія (ДПП) – буде протистояти Пекіну і збереже Тайвань ліберальною демократією. Ц. Інвень – наймолодша з 11 дітей, народжена в прибережному селі на півдні Тайваню. Вона переїхала до столиці Тайбею, коли їй було 11 років. Її змішаний етнос – батько хаккі та тайваньська мати – був названий однією з рис, яка допомогла їй з'єднатися з прихильниками. Випускниця юридичного факультету Національного Тайваньського університету Ц. Інвень отримала ступінь магістра і ступінь доктора в Лондонській школі економіки та політичних наук у 1984 р. У 1990-х вона була переговорницею щодо вступу Тайваню до Світової організації торгівлі. Потім її попросили виступити в Раді національної безпеки як радника колишнього президента. Ц. Інвень приєдналася до ДПП у 2004 р. і швидко піднялася, щоб стати її головою через чотири роки, коли партія зазнала важкої поразки на виборах президента. Незважаючи на поразку та фракціонізм у партії, Ц. Інвень змогла отримати підтримку, необхідну їй для омолодження ДПП. Її перша спроба балотуватися в президенти була невдалою у 2012 р., але вона продовжувала нарощувати свої успіхи. Через чотири роки її обрали. Її перший термін на посаді призвів до підвищення мінімальної заробітної плати та інвестицій у Тайвань, посилення соціальних служб, включаючи догляд за дітьми та особами похилого віку, та збільшення кількості державного житла

(BBC. – London. – 11.01.2020. – <https://www.bbc.com/news/world-asia-16464515>).

ТУРКМЕНИСТАН

Г. Бердимухамедов провів новорічну дискотеку і показав майстер-клас із діджеїнгу

На Youtube-каналі Mukam було опубліковано відео новорічного концерту президента Г. Бердимухамедова, який 30 грудня особисто сів за діджейський пульти, щоб провести святковий вечір. Президент протягом години по черзі програвав свої треки, одночасно пояснюючи, як працює діджейська установка, що таке семпл, як мікшувати музику і накладати на неї спецефекти

(Хроника Туркменистана. – Ашхабад. – 01.01.2020. – <https://www.hronikatm.com/2020/01/aaaaaaaa/>).

УКРАЇНА

В. Зеленський ушанував пам'ять загиблих «кіборгів»

Президент України **В. Зеленський** узяв участь у заходах із вшанування пам'яті «кіборгів» – військовослужбовців Збройних сил України, які у 2015 р. загинули під час оборони Донецького аеропорту. «Глава держави разом із членами родин полеглих військових поклав квіти до підніжжя Пам'ятного дзвону, що на території Міністерства оборони України», – повідомила прес-служба Офісу Президента України. Також глава держави поспілкувався з родинами військових

(Deutsche Welle. – Bonn. – 20.01.2020. – <https://p.dw.com/p/3WScN>).

***

ДБР викликала П. Порошенка на допит щодо державної зради

Державне бюро розслідувань оприлюднило повістки про виклик п'ятого Президента України, народного депутата **П. Порошенка**, на допити з низки кримінальних проваджень. Його хочуть допитати як свідка. П. Порошенка викликали на допит у справі про призначення і звільнення першого заступника глави Служби зовнішньої розвідки С. Семочка. Також запланований допит у справі про можливу державну зраду П. Порошенка під час підписання Мінських угод. При цьому в бюро зазначили, що, згідно з Кримінальним кодексом, у разі неявки до слідчого без поважних причин до свідка може бути застосовано привід. Тим часом партія

«Європейська Солідарність», до якої належить экс-президент, заявила, що в Офісі Президента України та ДБР, очевидно, «незаконно» стежать за графіком переміщень П. Порошенка. «Публічне „запрошення” на допити на 21 і 24 січня, не передбачене жодними нормами кримінально-процесуального кодексу, пролунало через півтори доби після того, як П. Порошенко забронював квитки для поїздки до Швейцарії туди на 21 і назад на 25 січня. Графік допитів одразу наклали на графік поїздки», – зазначається в заяві, оприлюдненій прес-службою партії. У «Європейській Солідарності» зазначають, що П. Порошенко скасував поїздку для того, щоб не давати приводів для спекуляцій, однак явка на допити можлива тільки в тому разі, якщо повістки будуть вручені відповідно до норм, передбачених КПК України (*Deutsche Welle. – Bonn. – 18.01.2020. – <https://p.dw.com/p/3WP1t>*).

***

Два українські телеканали змістили новорічне привітання В. Зеленського через П. Порошенка

Українські телеканали «Прямий» і «П'ятий» в останні хвилини 2019 р. замість традиційного звернення глави держави передали в ефір відео з новорічним привітанням від колишнього Президента країни **П. Порошенка**. Запис з **В. Зеленським** також транслювався, але вже в перші хвилини після опівночі. Обидва політики, звертаючись до українців, підкреслювали важливість єдності країни і закликали до подолання внутрішніх розбіжностей заради збереження згуртованості перед зовнішніми викликами. Таким чином напередодні 2019 р. вчинив телеканал «1+1», який належить І. Коломойському, поставивши в ефірі звернення В. Зеленського перед зверненням П. Порошенка. Тоді, за кілька хвилин до Нового року, В. Зеленський оголосив про намір балотуватися в Президенти. «П'ятий» телеканал належить П. Порошенку, телеканал «Прямий» експерти також пов'язують з інтересами экс-президента (*Tyt.by. – Мінск. – 02.01.2020. – <https://news.tut.by/world/667229.html>*).

***

В. Зеленський в Оман полетів власним коштом, але проведе робочі зустрічі

Президент України **В. Зеленський** полетів до Оману з родиною власним коштом, де найближчими днями він має провести зустрічі на найвищому рівні. Про це заявили в Офісі Президента України після того, як ЗМІ поширили інформацію, що В. Зеленський відпочиває на березі Оманської затоки. Як зазначається в повідомленні, в Омані В. Зеленський має обговорити «торговельно-економічну співпрацю двох країн, зміцнення дипломатичних відносин та залучення інвестицій в Україну». В ОПУ не уточнили, скільки часу В. Зеленський відпочиватиме в Омані. Згодом ОПУ на сторінці у Facebook оприлюднив інформацію про зустріч В. Зеленського з «міністром, відповідальним за закордонні справи султанату». «Сторони обговорили зміцнення відносин між країнами, зокрема зробили акценти на нарощуванні торговельно-економічної співпраці», – ідеться в повідомленні

(Deutsche Welle. – Bonn. – 05.01.2020. – <https://p.dw.com/p/3VjrT>).

***

Президент України оголосив національну жалобу за загиблими в авіакатастрофі в Ірані

Президент України **В. Зеленський** оголосив 9 січня днем національного трауру за жертвами катастрофи літака «Боїнг» під Тегераном – найбільшою катастрофою в новітній історії України. «Щоб ушанувати пам'ять загиблих, Президент постановив приспустити прапори України в державних, регіональних, ділових та урядових відомствах», – ідеться в повідомленні Офісу Президента України. В. Зеленський пообіцяв своїм співгромадянам, що буде проведене повне та незалежне розслідування причин аварії

(Correio de Manha. – Lisboa. – 09.01.2020. – <https://www.cmjornal.pt/mundo/detalhe/presidente-da-ucrania-decreta-luto-nacional-pelos-mortos-na-queda-de-aviao-no-irao>).

***

Привітання Президента України викликало розкол замість єдності. Але у О. Лукашенка В. Зеленський виграв

Новорічне вітання **В. Зеленського**, адресоване громадянам України, викликало суперечливі почуття в тих, хто його дивився. Зокрема, позитивні емоції зосередилися

на оцінці форми вітання, незадоволені звернули увагу на деякі аспекти його змісту. Зате у багатьох зарубіжних спостерігачів, які звернули увагу не стільки на зміст, скільки на форму привітання, захоплення не знало меж. Замість сивувато-лісіючих «національних лідерів» навколишніх держав глядачі українських телеканалів бачили молодого, енергійного, неформально одягненого менеджера нової формації. Самотній і тому досить сумний **О. Лукашенко** порівняно із В. Зеленським здавався ветераном давно минулих боїв у своєму новорічному зверненні до народу Білорусі. В очах його не було святкового настрою, а основний меседж привітання, скоріше, слід сприймати як попередження: мовляв, «рік, що минає, був важким, ну ви там і до нового року теж підготуйтеся»

(Tut.by. – Минск. – 03.01.2020. – <https://news.tut.by/economics/667407.html>).

ФРАНЦІЯ

Е. Макрон прикинувся фотографом і накричав на поліцейського

Президент Франції **Е. Макрон** під час перебування з робочим візитом в Ізраїлі став героєм відразу двох історій. У першій половині дня лідер Франції зустрічався з президентом Ізраїлю **Р. Рівліном**. Після цього у глави Ізраїлю була запланована зустріч із президентом Кіпру **Н. Анастасіадісом**. У якийсь момент усі три лідери виявилися в одній кімнаті – президент Франції взяв камеру в одного з фотографів і сам провів протокольну зйомку зустрічі лідерів Ізраїлю та Кіпру. Пізніше французький лідер відправився в церкву Святої Анни, яку вважають територією Франції. Достеменно невідомо, що стало причиною гніву Е. Макрона, але на відеоролику, який з'явився в мережі, видно, як він кричить на одного з поліцейських, які охороняють територію церкви. «Ми прекрасно знаємо... всі знають правила. Мені не подобається те, що ви тільки що зробили», – говорить президент на відео. Після цього Е. Макрон просить поліцейських піти з території церкви і заходить усередину. Можливо, причиною гніву стало те, що ізраїльські поліцейські спробували пройти за ним до церкви, і президенту це не сподобалося, адже будівля не перебуває в їхній юрисдикції, відзначає видання. Видання порівнює цей інцидент з тим, що стався під час аналогічного візиту экс-президента Франції **Ж. Ширака** в 1996 р.

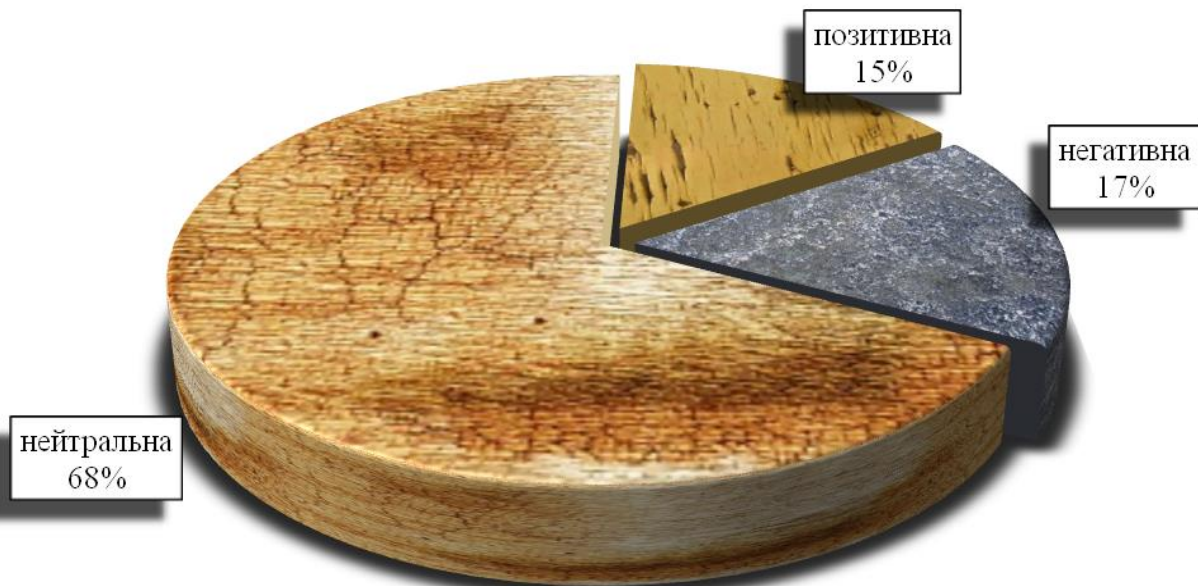
(Point.md. – Кушнев. – 22.01.2020. – <https://point.md/ru/novosti/v-mire/makron-pritvorilsia-fotografom-i-nakrichal-na-politseiskogo>).

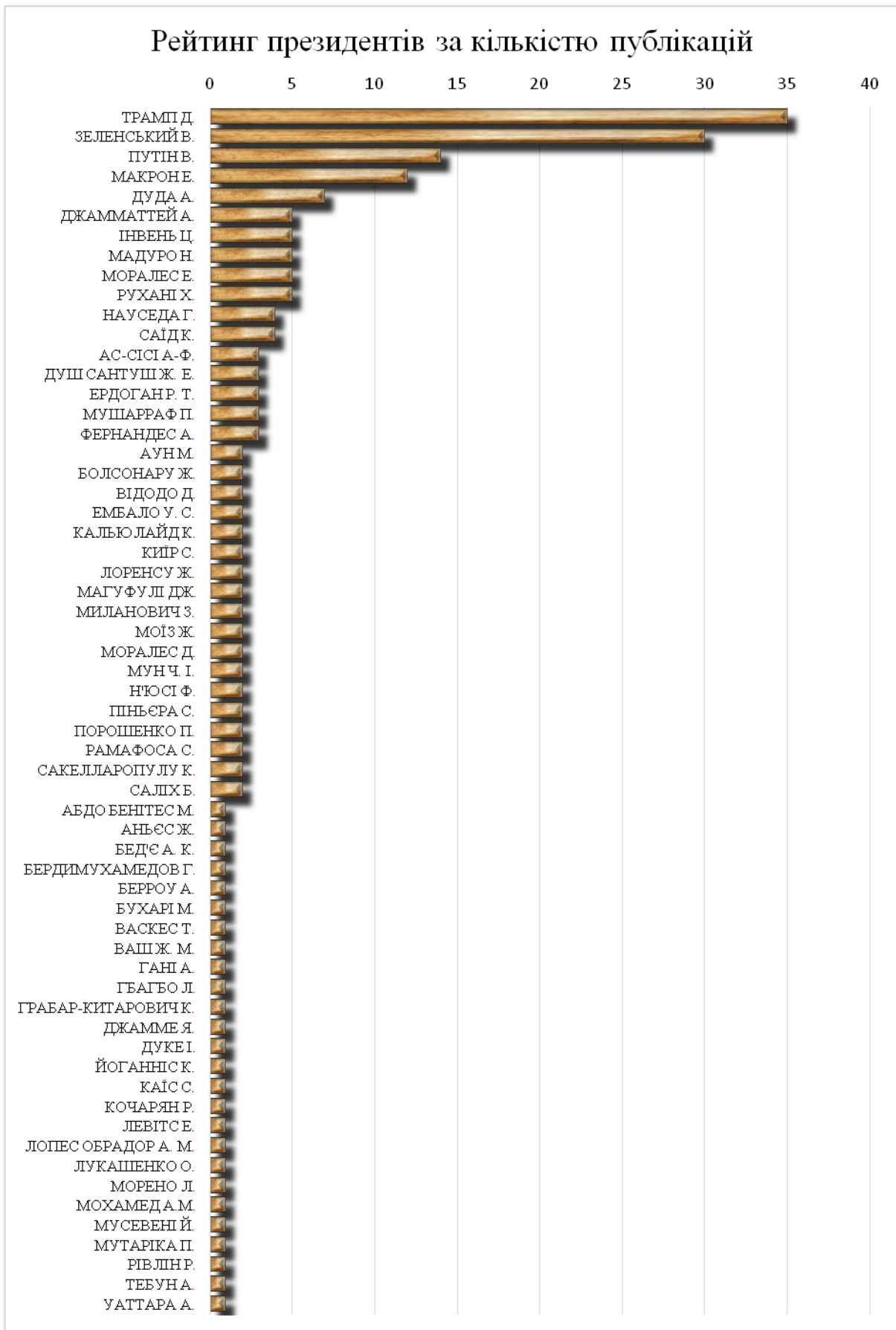
ІНФОГРАФІКА

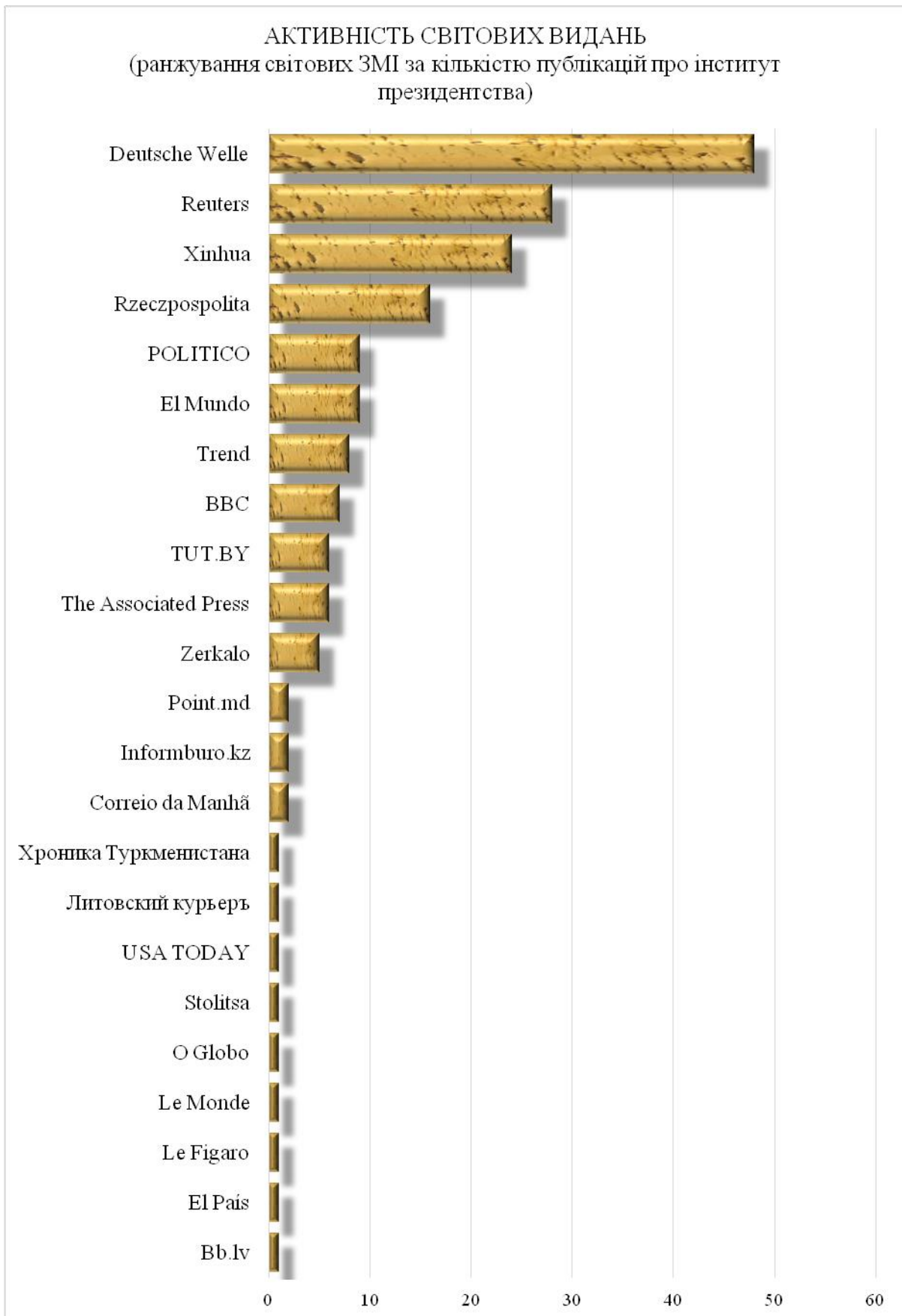
ВИСВІТЛЕННЯ СФЕР ДІЯЛЬНОСТІ ПРЕЗИДЕНТІВ У ЗМІ
(Доля публікацій за тематикою)

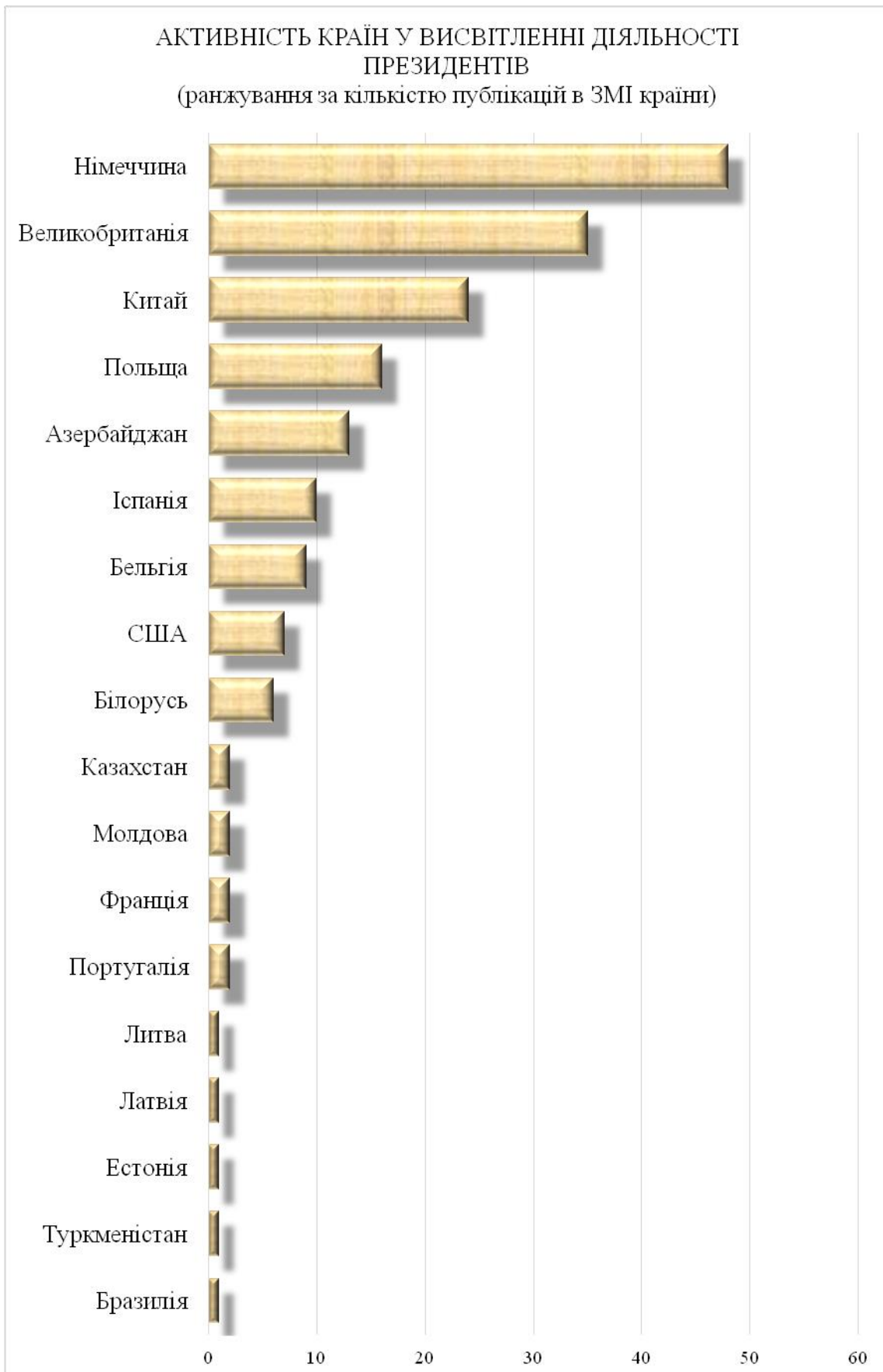
ТОНАЛЬНІСТЬ ПОВІДОМЛЕНЬ ПРО ПРЕЗИДЕНТІВ
(оціночний розподіл публікацій)

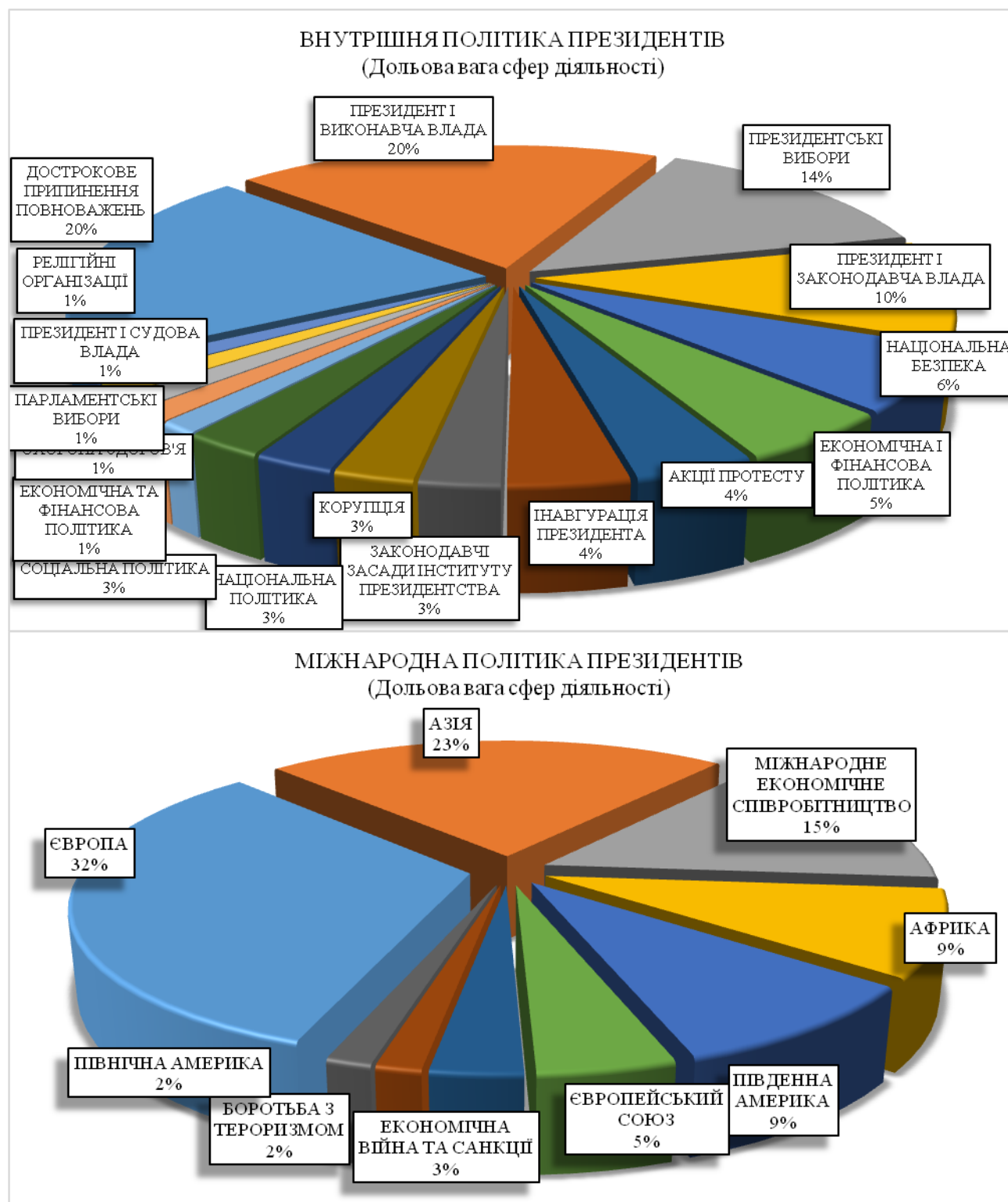

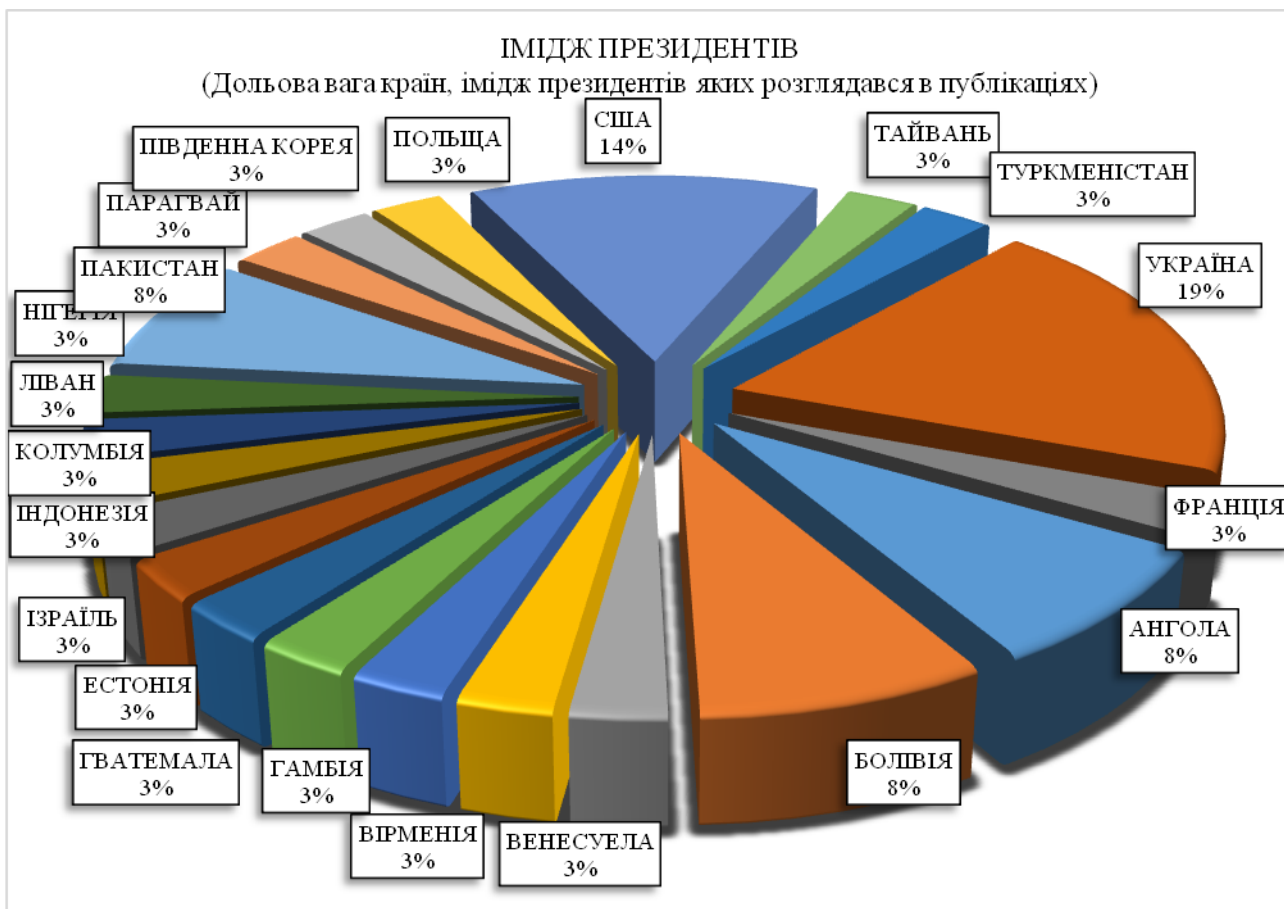

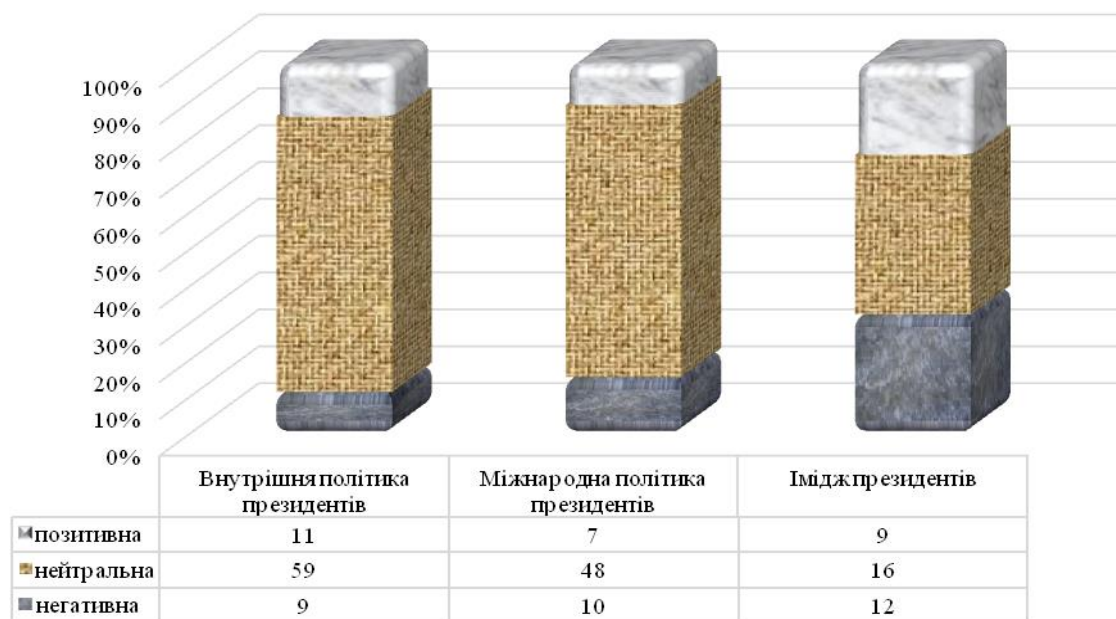

Модальність повідомлень про інститут президентства
в ракурсі загальних рубрик

ТЕМАТИКА ПУБЛІКАЦІЙ ПРО ІНСТИТУТ ПРЕЗИДЕНТСТВА
(співвідношення ключових тегів у ЗМІ далекого та близького зарубіжжя)

